

V. JANUKOVYČ PRISIPAŽINO
D. GRYBAUSKAITEI

Vilnius, lapkričio 22 d. (LRT). Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč telefonų pranešė prezidentei Daliai Grybauskaitei, kad Kijevas negali pasirašyti sutarties su Europos Sąjunga (ES) dėl Rusijos ekonominio spaudimo ir šantažo, sakė prezidentės patarėja.

Per pokalbį telefonu prezidentei buvo pranešta apie grąsinimus riboti prekių importą iš Rytų Ukrainos, o tai, Kijevo skaičiavimais, galėjo atnešti milijardinius nuostolius, teigė prezidentės vyriausioji patarėja užsienio politikai Jovita Neliupšienė.

„Ukraina neatlaikė ekonominio spaudimo ir šantažo. Jai buvo grąsinama riboti jos prekių importą į Rusiją, ypač iš įmonių Rytų Ukrainoje, kur sukoncentruota didžioji dalis pramonės, kur dirba šimtai

tūkstančių žmonių. Vertinama, kad Ukraina patirtų milijardinius nuostolius. Tokias savo sprendimo priežastis nurodė prezidentas V. Janukovyč per pokalbį telefonu su prezidentė”, – sakė J. Neliupšienė.

„Taigi matome sąjungas, kurios kuriamos necivilizuotomis spaudimo priemonėmis, ir tokios kuriamos sąjungos negali būti ilgalaikės”, – teigė prezidentės patarėja.

Ukraina lapkričio 21 d. paskelbė nutraukianti pasirengimą per ES Rytų partnerystės viršūnių susitikimą Vilniuje pasirašyti svarbų politinį ir prekybinį susitarimą su ES.

Ukrainos Vyriausybė ši žingsnį motyvavo noru plėsti prekybinius ryšius su Rusija. Vyriausybės pranešime pažymima, kad toks sprendimas priimtas „nacionalinio saugumo naudai”.

Vilniuje lapkričio 18 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė tarėsi su pirmą kartą Lietuvoje viešiniu Jungtinių Tautų (JT) Generaliniu Sekretoriumi Ban Ki-moon. Susitikime aptartas Lietuvos pasirengimas dirbti viename svarbiausių JT padalinių – Saugumo Taryboje. Taip pat kalbėta apie didžiausius šiandieninius pasaulio saugumui kylančius iššūkius ir kitus aktualius JT darbotvarkės klausimus. Lietuva į JT Saugumo Tarybą kaip nenuolatinė narė išrinkta š.m. spalio 17 dieną. Už Lietuvos narystę JT Saugumo Taryboje balsavo 187 pasaulio valstybės iš 193. Saugumo Tarybą sudaro 15 narių, iš kurių 5 šalys – JAV, Jungtinė Karalystė, Prancūzija, Rusija ir Kinija – yra nuolatinės narės. Kitos dešimt nenuolatininių narių yra renkamos dvejų metų laikotarpiui. **Dž. G. Barysaitės nuotr.**

UKRAINA NUTRAUKĖ PASIRUOŠIMĄ
SUTARTIES SU ES PASIRAŠYMOI

Ukrainos vyriausybė lapkričio 21 d. nurodė nutraukti pasiruošimą istorinės prekybos ir politikos sutarties pasirašymui su Europos Sąjunga per šį mėnesį vyksiantį viršūnių susitikimą Vilniuje.

Vyriausybės interneto svetainėje paskelbtas dokumentas nurodo „nutraukti Ukrainos ir Europos Sąjungos Asociacijos sutarties ruošimo procesą”.

Taip pat pažymima, kad toks sprendimas priimtas „nacionalinio saugumo naudai”.

Užsienio reikalų ministerijai ir visoms ekonomikos bei politikos ministerijoms Ukrainos vyriausybė nurodė atnaujinti „aktyvų dialogą dėl

prekybos ir ekonomikos ryšių atnaujinimo su Rusija ir kitomis Muitų sąjungos bei NVS valstybėmis”, sakoma ministrų kabineto nutartyje, kurią pasirašė premjeras Mykola Azarov.

Galutinai užkirsdama kelią Ukrainai pasirašyti šią sutartį kitą savaitę Vilniuje vyksiančiame Rytų partnerystės viršūnių susitikime, vyriausybė pasiūlė sukurti trišalę Ukrainos, Europos Sąjungos ir Rusijos prekybos komisiją, kad būtų išnagrinėtas „kompleksas klausimų, skirtų prarastų gamybos apimčių ir prekybos bei ekonomikos santykių atkūrimui”.

Pasak Ukrainos vicepremiero Jurij Boiko, pasirengimas Asociacijos sutarties pasirašymui vėl būsias atnaujintas, kai bus rastas būdas, kaip iš Europos rinkos kompensuoti pramonės gamybos smukimą ir pagerinti santykius su NVS. Anot jo, jeigu tokio kompensavimo nebus „rimtai nukentės Ukrainos ekonomika”.

Ukraina išliks
„kelyje į ES integraciją”

Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč pažadėjo, kad jo šalis toliau sieks narystės Europos Sąjungoje, nors Kijevas nutraukė pasiruošimą istorinės prekybos sutarties su Europa pasirašymui.

Ukraina „toliau dirbs šiame kelyje, kelyje į ES integraciją”, sakė V. Janukovyč Austrijoje, kurio žodžius vertė vertėjas.

Šis pareiškimas nuskambėjo po to, kai Ukrainos vyriausybė paskelbė dekretą, nurodantį „nutraukti Ukrainos ir Europos Sąjungos Asociacijos sutarties ruošimo procesą”.

Asociacijos sutarties pasirašymas buvo laikomas pirmu žingsniu į Europos Sąjungos narystę. Tačiau Bendrija pareikalavo mainais į šį susitarimą išlaisvinti kalinčią opozicijos vadovę Juliją Tymošenko.

Kiek anksčiau Ukrainos parlamentas nepritarė sutarčių projektams, kurie būtų išlaisvinę vieną 2004 metų Oranžinės revoliucijos vadę J. Tymošenką. „Žinoma, šiame kelyje yra sunkumų”, – sakė V. Janukovyč žurnalistams po susitikimo su Austrijos kolega Heinz Fischer.

„Turime išnagrinėti šias problemas ir pažiūrėti, ar jos yra išsprendžiamos arba išvengiamos”, – pridūrė prezidentas tikindamas, kad Ukrainos parlamentas priėmė keletą kitų įstatymų projektų, kad atitiktų

ES keliamus kriterijus.

Paklaustas, kodėl nuo nugaros skausmų kenčianti J. Tymošenko, kuriai siūlomas gydymas Vokietijoje, negali būti paleista į laisvę, V. Janukovyč pareiškė, kad tokį sprendimą turi priimti teismai.

„Galutinai atsakyti į šį klausimą šiandien yra neįmanoma”, – pridūrė jis, pažymėdamas, kad požiūris į J. Tymošenko Ukrainos parlamente ir užsienyje labai skiriasi.

„Turime laikytis įstatymų. Mes gerbiame įstatymus ir konstituciją. Ponios Tymošenko paleidimas yra labai kontroversiškas ir prieštaringas”, – pridūrė jis.

Tai pagrindas pareikšti
nepasitikėjimą

Ukrainos prezidento Viktor Janukovyč negebėjimas pasirašyti svarbią prekybos ir bendradarbiavimo su Europos Sąjunga sutartį, yra pagrindas reikšti nepasitikėjimą, sakė opozicijos vadovas Arsenij Jaceniuk.

Vyriausybei paskelbus apie pasirengimų sutarties su ES pasirašymui stabdymą ir dialogą su Rusija atnaujinimą, ilgai nelaukęs A. Jaceniuk pabrėžė – jeigu V. Janukovyč atsisako dabar pasirašyti sutartį su ES bloku, tai yra „tėvynės išdavystė ir pagrindas apkaltai”.

Ministras pirmininkas Mykola Azarov privalo dabar atsistatydinti, pridūrė jis. **LRT**

MIRTIES PRANEŠIMAS

Su liūdesiu pranešame „DIRVOS” skaitytojams, kad Čikagoje, Holy Cross ligoninėje, lapkričio 16-tą dieną, šeštadienį, 3 val. ryto, po sunkios ligos mirė „DIRVOS” redaktorius VYTAUTAS RADŽIUS. Šias atsakingas pareigas jis ėjo nuo 2001 metų.

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos „Vilties” valdyba

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč neatsisakė planų dalyvauti Rytų partnerystės viršūnių susitikime Vilniuje, pranešė valstybės vadovo patarėjas Andrij Hončariuk. Tuo tarpu Ukrainos opozicijos atstovai įsitikinę, kad prezidentas ras būdą išvengti šio apsilankymo. Nors pasirengimas pasirašyti Europos Sąjungos ir Ukrainos Asociacijos sutartį buvo sustabdytas, V.Janukovič vizitas į Vilnių turi prasmę, sakė patarėjas.

Premjeras Algirdas Butkevičius griežtai pasisako prieš apkaltą prezidentei Daliai Grybauskaitei, kurios atvirai **siekia Darbo partija**. Seime, Vyriausybės valandos metu, parlamentaras Vytautas Matulevičius klausė premjero, kaip jis vertina apkaltos galimybes, ypač po to, kai apie tai vis garsiau prabyla aukščiausi pareigūnai. Čia jis greičiausiai turėjo omeny Seimo pirmininkę Loretą Graužinienę.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė grąžino Seimui pakartotinai svarstyti Prokuratūros įstatymo pataisas. Taip pat Prezidentė, vadovaudamasi Konstitucijos ir įstatymų suteikta teise, kreipėsi į Konstitucinį Teismą išaiškinimo dėl generalinio prokuroro nepriklausomumo garantijų. Seimo priimtomis pataisomis numatoma, kad generalinis prokuroras gali būti atleistas Seimo siūlymu. Prezidentės teigimu, toks reguliavimas gali prieštarauti Konstitucijai, nes sudaro prielaidas atleisti generalinį prokurorą iš pareigų nepasibaigus jo įgaliojimų terminui bet kuriuo momentu be jokios aiškos priežasties ir nesant jokio teisinio pagrindo.

Lietuvos kariuomenės dienos (lapkričio 23 d.) proga už nuopelnus krašto apsaugai Vyčio Kryžiaus ordinais ir medaliais Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė apdovanojo Lietuvos karininkus. Lietuvos karių dalyvavimas tarptautinėse operacijose yra ne tik patirtis kariams ir civiliams, duoklė narystei NATO, bet ir sąmoningas Lietuvos įnašas į tarptautinį saugumą. Prezidentės teigimu, sėkmingas Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse operacijose yra neatsiejamas nuo Lietuvos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Europos Sąjungos Tarybai ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su vaikais ir kaimo bibliotekininkais iš visos Lietuvos įžiebė pirmąją Kalėdų eglę ir paskelbė akcijos „Knygų Kalėdos“ pradžią. Pasitikdami jau trečią kartą organizuojamą nacionalinę akciją, garsūs Lietuvos žmonės skaitė Kristijono Donelaičio kūrybą. Prezidentūros Baltojoje salėje vykusiame renginyje dalyvavo 60 kaimo bibliotekininkų iš visos Lietuvos.

Prezidentės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“ šiais metais kviečia padovanoti naujų knygų kaimų ir miestelių bibliotekoms. Daugiau nei 1000 bibliotekų parengė reikalingiausių knygų sąrašą. Šių knygų galima bus nupirkti ir padovanoti bibliotekoms lapkričio 19 - sausio 6 dienomis knygynuose „Vaga“, „Pegasus“, „Knygų namai“ ir „Humanitas“. Akcijoje dalyvaujančioms lipduku pažymėtoms knygoms bus taikoma 20 proc. nuolaida.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jono Basanavičiaus gimimo dienos išvakarėse Vilniuje įteikta Valstybinė J. Basanavičiaus premija. Lapkričio 22 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje 2013 metų Valstybine J. Basanavičiaus premija pagerbti architektai Martynas Purvinis ir Marija Purvinienė. Vyriausybės nutarimu architektai įvertinti už etninės architektūros, Mažosios Lietuvos kultūros tyrimus ir populiarinimą.

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Benediktas Juodka sako, kad Ukrainos sprendimas sustabdyti pasirengimą pasirašyti asociacijos sutartį su Europos Sąjunga (ES) „nėra pasaulio pabaiga“, tačiau pabrėžė, kad tam didelę įtaką padarė Rusija.

Su finansų ministru Rimantu Šadžiumi susitikusi Prezidentė Dalia Grybauskaitė pabrėžė, kad 2014 m. biudžetas turi būti euro įvedimo ir socialiai jautrus. Šalies vadovė su finansų ministru aptarė tai, kaip bus gyvenama kitais metais, ar bus užtikrintas stabilusis ir saugesnis gyvenimas, kaip suderinti finansinę drausmę su ekonomikos skatinimu bei strateginių projektų įgyvendinimu, po susitikimo sakė D. Grybauskaitės vyriausioji patarėja Daiva Ulbinaitė. „2014 m. biudžetas turi būti euro įvedimo, socialiai orientuotas, teisingas ir jautrus biudžetas“, - teigė D. Ulbinaitė. Tam, kad Lietuva atitiktų Mastrichto kriterijus, būtina išlaikyti žemesnį nei 3 proc. fiskalinį biudžeto deficitą. Pasak šalies vadovės, kol kas Lietuvos prognozės yra pozityvios Lietuvai, tačiau 2013 m. biudžeto deficitas pagal Europos Komisijos prognozes yra artimas 3 proc., o tai kelia nerimą, ar jis tikrai bus suvaldytas.

Latvijos nacionalinė elektroninė žiniasklaidos taryba (NEPLP) pranešė skyrusi griežčiausią, 1 500 latų (7,3 tūkst. litų), baudą televizijos „Pervyj Baltiskij“ (PBK) už istorijos faktų iškreipimą laidoje „Žmogus ir įstatymas“ apie sovietų nusikaltimus per 1991 metų sausio 13-osios įvykius Vilniuje. *ELTA, LRT, LRV*

JAV prezidentas John F. Kennedy.

AP

50 METŲ PO J. F. KENNEDY NUŽUDYMO

Jungtinės Valstijos lapkričio 22 d. minėjo prezidento John F.Kennedy nužudymo 50-ąsias metines.

Visoje šalyje skambėjo bažnyčių varpai, vėliavos buvo nuleistos iki pusės stiebo. Buvo dedami vainikai.

Miestuose ir miesteliuose žmonės prisiminė JAV prezidentą, kurio pakili kalba žmones įkvepia ir dabar.

Nurodydamas nuleisti vėliavas iki pusės stiebo, JAV prezidentas Barack Obama priminė J.F.Kennedy vadovavimą per Kubos raketų krizę, jo Šaltojo karo kalbą „Ich bin ein Berliner“ padalytame Berlyne ir pastangas ginti afroamerikiečių bei moterų teises.

„Šiandien ir ateinančiais dešimtmečiais neškime jo palikimą, – proklamacijoje rašė B.Obama. – Sutikime šiandienos išbandymus pasikviesdami dvasią, kurią jis įkūnijo, – tą bebaimą, greit atsitiesiantį, unikalį amerikietišką charakterį, kuris visuomet skatino

mūsų šalį eiti į priekį nepaisant sunkumų, patiems rašyti savo likimą ir iš naujo perkurti pasaulį“.

J.F.Kennedy balsas nepradingo istorijos puslapiuose ir vis dar yra girdimas daugybei amerikiečių.

„**Neklauskit, ką jūsų šalis gali padaryti dėl jūsų, klauskit, ką jūs galite padaryti dėl savo šalies**“, – ragino jis amerikiečius per savo inauguracijos kalbą 1961 metų sausio 20 dieną. Jis nebaigė savo pirmosios kadencijos – 46 metų buvo nušautas, kai 1963 metų lapkričio 22-ąją važiavo per Dalas atviru limuzinu. Neištėsėtas J.F.Kennedy pažadas tapo prarasto politikos kilnumo simboliu. Jis buvo prezidentas, kuris iškėlė šaliai didingus tikslus, pavyzdžiui, išlaipinti žmogų Mėnulyje, „ne dėl to, kad juos pasiekti lengva, o dėl to, kad juos pasiekti sunku“.

Jis pareiškė: „Mes būsime prisimenami ne dėl savo pergalų ar pralaimėjimų mūšyje

ar politikoje, o dėl savo indėlio į žmogaus dvasią“.

Lapkričio 20 d. B.Obama gyrė nužudyto prezidento politinį palikimą per ceremoniją Baltuosiuose rūmuose, kurios metu Prezidento laisvės medalis buvo įteiktas 16-ai amerikiečių, už jų indėlį įvairiose srityse, pradedant sportu ir pramogų pasauliu, baigiant mokslu ir valstybės tarnyba.

Šį medalį, kuris yra garbingiausias JAV apdovanojimas, teikiamas civiliams asmenims, demokratas J.F.Kennedy įsteigė likus mažiau nei metams iki tragiškos mirties.

„Praėjus penkiems dešimtmečiams Johnas F. Kennedy, kaip ir būdamas gyvas, atstovauja būsimosioms kartoms“, – sakė B.Obama, kuriam buvo dveji, kai JFK buvo nužudytas.

J.F.Kennedy buvo ketvirtasis JAV prezidentas, kuris neteko gyvybės užimdamas valstybės vadovo postą, tačiau tik jo nužudymo akimirka buvo nufilmuota.

A. MERKEL KRITIKUOJA RUSIJOS SPAUDIMĄ UKRAINAI IR MOLDOVAI

Vokietijos kanclerė Angela Merkel įspėjo Rusiją netrukdyti Ukrainos ar Moldovos suartėjimui su Europos Sąjunga (ES), praneša agentūra *Reuters*.

„Šalys pačios priima sprendimus. Trečiųjų veto teisės negali būti“, – pareiškė ji pirmadienį Bundestage kalbėdama apie ES Rytų partnerystę.

A. Merkel priminė Maskvai, kad **nesikišimo principas yra ir Rusijos pasirašytos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) chartijos dalis**. Ji teigė ne kartą tikinusi Rusijos prezidentą Vladimir Putin, kad stipresni ES ry-

RUSAI GALI KLAUSYTIS SVARBIAUSIŲ ASMENŲ POKALBIŲ

Žinia, kurią paskelbė dienraštis *Dziennik Gazeta Prawna*, Lenkijoje sukėlė šoką. Pasirodo, kad rusai, visiškai nebaudžiami, gali klausytis svarbiausių Lenkijos asmenų pokalbių.

Rusijos ambasadoje Varšuvoje sumontuota speciali aparatūra leidžia perimti bet koki telefoninį pokalbį kilometro spinduliu.

Kaip pastebi dienraštis, rusų šnipai, neišeidami iš patalpos, gali sužinoti apie Lenkijos prezidento Bronislaw Komorowski ir šalies premjero

šiai su tokiomis šalimis, kaip Ukraina, Moldova ar Gruzija, nėra nukreipti prieš Rusiją.

Donald Tusk planus.

O maždaug kilometro spinduliu nuo milžiniško Rusijos ambasados Lenkijoje pastato yra Lenkijos vyriausybės rūmai, Lenkijos prezidento rezidencija, už ambasados sienos yra Lenkijos Gynybos ministerijos centrinis pastatas, o kiek toliau – Lenkijos užsienio reikalų ministerija.

Aukšto rango Lenkijos specialiųjų tarnybų karininkas dienraščiui sakė, jog **rusai stengiasi kuo daugiau sužinoti kas vyksta už uždarytų Lenkijoje**, o jų naujausia elektroninė įranga sudaro galimybes ne tik klausytis telefoninių pokalbių, bet ir perimti siunčiamus slapčius duomenis.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SKIEPAI LIETUVAI

Visokių skiepų yra išradus šių dienų medicina nuo daugelio užkrečiamų ligų. Šiuo metu jau galima pasiskiepyti ir nuo gripo. Skiepytis nuo jo rekomenduojama kasmet prieš prasi-dedant gripo sezonui. Geriausias laikas yra spalio, lapkričio mėnesiai. Bet noriu aptarti ne tokio tipo paskiepijimą. Kalbu apie skiepus prieš politinius skandalus. Lietuvai pirmininkau-jant Europos Sąjungos Tarybai, kol kas labai rimtų, skandalų neįvyko. Ir dėkui Dievui. Todėl net vienas Briuselio biurokra-tas, net nusivylė, kad Lietuvos pirmininkavimas nuobodokas.

Bet grįžkime prie skiepų. Prof. Vytautas Landsbergis juos paminėjo, kai Lietuvos žiniasklaida pirmiau už Lietuvos Respublikos Prezidentę, Vyriausybę ir Seimo pirmininkę paskelbė apie piktus Rusijos propagandistų kėslus – apie taria-mus Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės lankytus KGB kursus, bestudijuojant Leningrade (dabartinia-me Sankt Peterburge). Viskas lyg ir gerai. Žurnalistai visa tai sužinojo ir pranešė, už tai jiems ačiū - ši jų veiksmą gerbias mas profesorius ir pavadino Prezidentės paskiepijimu nuo skanda-lų. Bet labiausiai šis skiepas reikalingas Lietuvos žmonėms. Verta patikslinti, jog Lietuvos Prezidentei šie Maskvos melo pliūpsniai ne naujiena. Tad žurnalistų paklausta, ką ji mano apie ją paskleistą Rusijos televizijos naują „žinią” apie moks-lus KGB, ji atsakė paprastai - melas. Šis skiepas Lietuvos žmonėms padėjo. Po jo Rusijos propagandinės žiniasklaidos (televizijos, radijo ir spaudos) melas, Lietuvos žmonėms, tapo neįdomūs, nepatrauklūs.

Būtina pabrėžti, kad ši žinia apie ruošiamą provokaciją prieš aukščiausius Lietuvos valstybės vadovus buvo slapta ir apie ją turėjo žinoti tik žmonės, turintys teisę dirbti su slapta informacija. Bet informacija nutekėjo... žiniasklaidai. Todėl vėliau Lietuvos Valstybės saugumo departamentas (VSD) kartu su Lietuvos Respublikos Prokuratūra pradėjo tyrimą dėl slaptos informacijos paviėšinimo. Žiniasklaidos atstovai ir nieko bendro su ja neturintys veikėjai pradėjo piktintis tardytojų noru sužinoti, kas paskleidė riboto naudojimo in-formaciją. Įdomiausia, kad visus šiuos Lietuvos teisėsaugos žingsnius puolė „garsinti” ir Rusijos propagandos ruporai. Taigi šiokios tokios naudos Rusijai pavyko išpešti. Sumaištis į Lietuvos politinį gyvenimą įnešta, nors ir ne tokio lygio, kokio Rusija tikėjosi, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos Prezidentės apkaltos (dėl neva KGB kursų). Šiuo atžvilgiu Čekijoje jai geriau pasisekė: pirmininkaujant Čekijai Europos Sąjungos Tarybai (2009 m., pirmas pusmetis) Rusijai pavyko išpro-vokuoti Vyriausybės kaitą ir sutrukdyti priimti daug svarbių Bendrijai sprendimų.

Taigi Lietuvos žiniasklaida, dažnai vadinama trečiąja val-džia, sudirginta. Žibalo į ugnį dar mėgina papildti darbo partijos savininko Viktor Uspaskich statytinė Seimo pirmininkė, kuri savo svarbiausia pareiga laiko kabinimąsi į atlasus Prezidentei. Todėl pirmoji ir pradėjo skalambinti dėl Prezidentės apkaltos. Bet juokingiausia, kad L.Grauzininė puolė vaidinti Lietuvos žiniasklaidos „angelą sargą”, o kai Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Seimui pateikė Visuomenės informavimo įstatymo ir Baudžiamojo proceso kodekso

AR D. GRYBAUSKAITĖ MOKĖSI KGB KURSUOSE LENINGRADE?

Pastarosiomis dienomis pa-sijutau labai nekaip ir fiziškai, ir dvasiškai. Visi ką nors turi pasakyti prezidentei ar apie prezidentę, turi ką jai patarti, pamokyti. O aš nieko neturiu. Tarsi būčiau ne pilietis, tarsi man nerūpėtų šalies ateitis.

Štai Artūras Paulauskas pasakė, kad prezidentė viską daro blogai: blogai su užsienio politika, su vidaus politika, blogai su viskuo (visko nebe-atsimenu), bet viskas blogai. Be to, arogantiška.

Mečys Laurinkus para-šė, ką prezidentė turi daryti (sakyti), eidama į rinkimus. Ji turi daryti tai, kas rinkė-jams patinka, kas juos domi-na. Rinkėjų nedomina, kaip Dalia Grybauskaitė leidžia laiką gamtoje, kokias gėles sodina, kokias knygas skaito, kokią poeziją mėgsta ir t. t. Rinkėjams įdomiausia jos biografija. Būtent biografijoje slypi pikantiškiausios deta-lės. Štai dėl to gerbias mas M. Laurinkus gerbiaamai presiden-tei siūlo kloti ant stalo visas atverstas kortas (visą savo biografiją iki paskutinio siūlo galo). Ir čia negaliu nieko nei pridėti, nei atimti.

Vis dėlto pagaliau radau kampą ir aš. Šį kampą man pakišo paviėšinta VSD slapta pažyma apie Rusijos spe-cialiųjų tarnybų ruošiamą paleisti provokaciją. Girdi, Dalia Grybauskaitė, besimo-kydama Leningrado viename universitete, kartu mokėsi ir KGB kursuose. Taigi kaip ten buvo iš tikrųjų – mokėsi ar nesimokė?

Mokėsi ar nesimokė?

Klausime slypi didelė in-triga. Tik pagalvokim: šalies, kuri pirmoji išsiveržė iš SSSR glėbio, prezidentė – KGB kursų kursantė! Tai gal ir visa

mūsų nepriklausomybė yra KGB kursų projektas? Gal mes visi esame pasaulinio KGB projekto žaisliukai (lėliukai), kuriuos už virvučių tampo Rusijos specialiosios tarnybos, Rusijos prezidento Vladimiro Putino administracija, o ir pats Putinas patampo, kai tik randa laisvesnio laiko? Nors jis turi ir daugiau ką tampyti, pvz., Ukrainą, Moldovą, Gruziją ir t. t.

Nenoriu skaitytojo gąsdin-ti įvairiais baisumais, todėl savo rašinį pradedu nuo to, kuo galėčiau baigti: **Dalia Grybauskaitė nesimokė Leningrade KGB kursuose.**

Neįdomu, ar ne? Būtų mo-kiusis – tai bent būtų apie ką padiskutuoti! Deja, ji ne-simokė. Žemiau išdėstysiu argumentus.

Pirmas argumentas. D. Grybauskaitė nesimokė Leningrade KGB kursuose, nes tokių kursų Leningrade nebuvo.

Apskritai kursai kaip mo-kymo sistema KGB sistemoje nebuvo itin paplitusi. KGB kursai buvo dviejuose SSSR miestuose – Minske ir Kijeve. Lietuvačiai dažniau ir dau-giau mokėsi Minske. Minsko kursuose buvo du skirtingi kurseliai. Pirmasis – prade-dantiems KGB darbuotojams. Paprastai į juos priimdavo asmenis, jau baigusius vieną aukštąją mokyklą. Tai buvo vienerių mokslo metų kursai. Kursuose būdavo tik žmonės, pradėję dirbti KGB. Pirma kursantą apiformindavo kaip KGB pareigūną, kaip kadrinį darbuotoją, o po to siųsdavo į kursus.

Antrajame Minsko kur-selyje mokėsi asmenys, pla-nuojami paskirti į kokias nors vadovaujančias KGB pareigas. Tie kursai trukdavo, regis, du

mėnesius. Žinoma, kad tie asmenys jau turėjo tam tikrą darbo KGB stažą. Šių eilučių autoriui dirbant teko garbė pa-bendrauti ne su vienu Minsko kursų kursantu.

Kijeve buvo operatyvinio darbo kursai. Į juos atva-žiuodavo KGB darbuotojai iš visos Sovietų Sąjungos. Kursai trukdavo, jei neklystu, šešis mėnesius. Kursus lankydavo KGB pareigūnai, turintys ne mažiau kaip vienerių metų darbo stažą.

Dar skaitytojui pasakysiu, kad Leningrade buvo KGB seklių mokykla. Ji ruošdavo kadrus vadinamiesiems sep-tintiesiems skyriams (semior-koms). Ten buvo mokama daugiau sekimo amato negu ideologinių dalykų. Sekliai buvo parengiami aukšto lygio. Jau atkūrus Lietuvos nepri-klausomybę, jų ne vienas dirbo Lietuvos specialiosiose tarny-bose. Kad D. Grybauskaitė būtų baigusi sekimo mokyklą, turbūt niekam tokio klausimas neky-la.

Maskvoje buvo KGB aukš-toji mokykla.

Antras argumentas. Toje rengiamoje provokacijoje, apie kurią dabar plačiai žino-ma, sakoma, kad Rusijos spe-cialiosios tarnybos dabar savo archyvuose ieškos informaci-jos, kaip D. Grybauskaitė tuos kursus lankė. Tai absurdas. Rusijos KGB savo archyvų niekam neatskleidžia, infor-macija iš ten nenuteka (tai ne mūsų VSD).

Šių eilučių autoriui savo laiku teko kalbėtis su FSB (Federalinės saugumo tarny-bos, buvusios KGB) vadovu generolu Sergej Stepašin. Mūsų pokalbio pradžioje ge-nerolas labai mandagiai paaiš-kino, kad klausimo apie KGB pareigūnus, agentus ir pan. neliesime. Ir tai suprantama. Specialiosios tarnybos savo darbuotojų ar pagalbininkų neišduoda. Kad dabar Rusijos specialiosios tarnybos imtų ir išduotų medžiagą apie bu-vusį bendradarbį ar agentą ir tą medžiagą paviėšintų, yra neįtikėtina.

Trečias argumentas. Provokacijoje sakoma, kad Rusijos specialiosios tarnybos dabar ima rūšiuoti, tvarkyti medžiagą apie kaimyninių respublikų vadovaujančius asmenis. Tai irgi blefas. Tas, kas nors kiek žino apie Rusijos specialiųjų tarnybų darbo lygį, supranta, kad ten visa medžia-ga yra sutvarkyta, surūšiuota, suklasifikuota. Jos nereikia ruošti. Medžiaga apie kaimy-ninių šalių vadovus yra renka-ma, atnaujinama ir naudojama

(Nukelta į 6 psl.)

pataisas, dėl žurnalistų šaltinių apsaugos, Seimo pirmininkė Loreta Grauzininė jas atmetė, kaip nepakankamai paruoštas...

Visuomenės informavimo įstatymo bei Baudžiamojo proceso kodekso (BPK) pakeitimų projektą valstybės vadovė siūlė svarstyti ypatingos skubos tvarka, tačiau tam Seime ne-pritarta. Už ypatingą skubą balsavo 7 parlamentarai, 16 buvo prieš, 60 susilaikė. Seimas juos svarstys tik pavasario sesijoje, tai yra ne anksčiau kaip kitų metų kovą. Žodžiai sako viena, o darbai ir bendras rezultatas - kita.

Tad apsaugos žiniasklaidai teks palaukti. Teks palaukti ir Lietuvos teisėsaugos tyrimo dėl informacijos nutekinimo. Vis dėlto šioje painioje istorijoje įdomiausia ne kas nutekino, o ką nutekino, t.y. ne nutekinimo faktas, bet turinys. Kiek žinoma tame turinyje kalbama ne vien tik apie Lietuvos Respublikos Prezidentės mokslus Leningrade, bet ir apie Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vado Valdemar Tomaševskij nuolatinis vizitus į Kremlių. Keistas sutapimas, bet į Rusiją, neva asme-niniais reikalais, nuolat važinėja ir Viktor Uspaskich, o jam grįžus įvyksta keisti pokyčiai, pavyzdžiui pakeičiamas Seimo pirmininkas. Taigi, kam reikalingas skiepas paaiškėjo, būtų gerai, kad paaiškėtų ir užkratas, o tada pamatysime ar skiepai padėjo Lietuvos žmonėms.

Jonas Kurtakis

RUDENINĖ SEIMO IR PLB KOMISIJOS SESIJA

Dukart per metus Lietuvos Respublikos parlamente posėdžiaujanti Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija yra vienintelė komisija, kurioje pusę – dešimt iš dvidešimties – jos narių sudaro ne Seimo nariai (atstovaujantys visoms Seimo frakcijoms), o PLB atstovai. Komisija sukurta siekiant „skatinti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybinėms institucijoms teikti pasiūlymus”. **Kaip ir kitų Seime dirbančių komisijų, taip ir Seimo ir PLB komisijos vaidmuo yra patariamasis.**

Komisijos posėdžių dienotvarkė sudaroma tradiciškai atsižvelgiant į PLB atstovų pageidavimus. Šių metų lapkričio 12–15 dienomis posėdžiavusi komisija gilinosi ir į naujas, ir į jau ankstesniuose posėdžiuose nagrinėtas temas. Iš naujų temų išskirčiau diskusijas dėl atskiros rinkimų apygardos užsienyje gyvenantiems piliečiams įsteigimo, verslo plėtos Lietuvos regionuose klausimus, teisėtvarkos padėties Lietuvoje aptarimą; išgirsti pranešimai apie pilietiškumo ir tautiškumo ugdymą Lietuvoje ir užsienyje, gerontologijos centrų veiklą Lietuvoje, Lietuvos atvykstamąjį turizmą, gilintasi į programos „Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą” įgyvendinimo problemas.

Jau anksčiau nagrinėtų temų taikiklyje buvo dvigubos pilietybės instituto praplėtimo Lietuvoje klausimas, „Globalios Lietuvos” programa bei jos įgyvendinimas, lietuvių kalbos padėtis, LR Darbo kodeksas ir būtinos jo reformos, Lietuvos energetinis saugumas ir pasiruošimas 2014 metų Dainų šventei.

Per tris dienas išklausyta beveik 30 pranešimų. Šiame straipsnyje aptarsiu tik kelias iš nagrinėtų temų, mano nuomone, itin aktualių užsienyje gyvenantiems lietuviams.

Ar atskira apygarda įveiks rinkėjų pasyvumą?

Į jau ne pirmus metus užsienio lietuvių keliamą atskiros rinkimų apygardos užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams įsteigimo klausimą atsakymo ieškojo Seimo narė, nuo 2004 metų užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams šalies parlamente atstovaujanti **Irena Degutienė**.

Savo pranešime trumpai apžvelgusi kitų Europos Sąjungos narių patirtį šiuo klausimu ir palyginusi ją su Lietuvos taikoma dabartine politika, Seimo narė pastebėjo, jog, nors ES

narių praktika šiuo klausimu gana įvairuoja, palyginti su kitomis narėmis (į savo analizę ji taip pat įtraukė Izraelį), Lietuva nėra nei blogesnė, nei geresnė. Atsiliepdama į užsienyje gyvenančių tautiečių nuolat išsakomą norą sukurti jiems galimybę turėti atskirą atstovą Seime, be to, pastebėjusi, jog Naujamiesčio vienmandatė apygarda yra pati didžiausia (su daugiau nei 51,000 rinkėjų) ir dėl to gana sudėtingai administruojama, ji siūlė pagalbėti apie galimybę įsteigti atskirą rinkimų apygardą užsienyje gyvenantiems LR piliečiams.

Pasak Degutienės, šiandien yra pats geriausias laikas šį klausimą svarstyti ir spręsti, mat šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija kaip tik peržiūri visų vienmandatėlių apygardų (šiuo metu visi užsienyje gyvenantys LR piliečiai balsuoja Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje) ribas ir jas turi patikslinti iki šių metų pabaigos.

LR Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko **Zenono Vaigausko** teigimu, nors visos ankstesnės Vyriausybės savo planuose buvo numačiusios atskiros rinkimų apygardos užsienyje gyvenantiems LR piliečiams įsteigimą, o ir ši Vyriausybė tokią idėją palaiko, deja, tarp Seimo narių ji nėra labai populiari. Vaigausko nuomone, atskiros rinkimų apygardos užsienyje gyvenantiems piliečiams įsteigimas yra moderniausias dalykas, kuriuo siekiama palaikyti ryšį su užsienio tautiečiais. Tai rodo kitų valstybių patirtis.

Diskusijoje šia tema kalbėję komisijos nariai išsakė ne vieną abejonę dėl tokios apygardos tikslingumo. Viena iš tokių abejonų – ar atskiros apygardos įsteigimas skatins rinkėjų užsienyje aktyvumą, mat, remiantis paskutinių rinkimų Lietuvoje statistika, šiandien balsuoja tik 11,000 užsienyje gyvenančių LR piliečių. Prelato **Edmundo Putrimo** nuomone, kažin ar esame subrendę turėti savo atskirtą rinkimų apygardą.

Tam iš dalies paprieštaravo Vaigauskas, pasak kurio, jei palyginsime užsienyje registruotų rinkėjų skaičių su kitose apygardose rinkimuose dalyvaujančiųjų skaičiumi, vaizdas yra visai kitoks. „Didesniame kontekste, - pastebėjo jis, - užsienyje gyvenantys rinkėjai ne taip prastai atrodo. Tad jų skaičius yra pakankamas, kad būtų steigiama viena rinkiminė apygarda.”

Kiti komisijos nariai pasakė už galimybės suteikimą užsienyje gyvenantiems pilie-

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos atstovų spaudos konferencija Vilniuje, lapkričio 15 d.

LRS nuotr.

čiams balsuoti savo tėviškės rinkiminėje apygardoje. Tai, pasak **Mečislavo Zasčiurinsko** (Darbo partijos atstovas), labiau priištų tautiečius prie savo šaknų ir galbūt sumažintų šiuo metu vyraujantį pasyvumą.

Buvo ir tokių komisijos narių, kaip antai **Gintautas Mikolaitis** (Lietuvos socialdemokratų partijos Seime atstovas), kuris norėtų Lietuvoje taikyti Izraelio vykdomą politiką šiuo klausimu – apriboti užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių teisę dalyvauti šalies politiniame gyvenime ir ateityje rinkimuose leisti balsuoti tik Lietuvoje gyvenantiems LR piliečiams arba trumpam į darbo komandiruotes svetur išvykusiems.

Diskusijoje iškeltas ir dar vienas užsienio lietuviams aktualus balsavimo internetu klausimas. Jį palaiko kone visi komisijoje PLB atstovaujantys nariai. Prel. Edmundas J. Putrimas, kurio nuomone, internetas yra ateitis, pasiūlė į šį klausimą pažiūrėti įvertinus trumpalaikes ir ilgalaikes tokio sprendimo pasekmes. PLB atstovai įsitikinę, jog balsavimas internetu ilgainiui padėtų įveikti užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių pasyvumą rinkimuose.

Teisėtvarka Lietuvoje: pusplinė ar pustušė stiklinė?

Nors lietuviai iš Lietuvos emigruoja dėl įvairių priežasčių, pripažįstama, jog, šalia ekonominių priežasčių, šiandien reikia kalbėti ir apie piliečių nusivylimą ir nepasitikėjimą savo valstybe, ypač jos teisėtvarka. Antros dienos posėdžių rytinė programa buvo skirta pranešimams ir diskusijoms apie teisėtvarką šalyje ir jos problemas.

Šiai temai skirtos sesijos, pavadintos „Teisinės valstybės link”, įžangoje kalbėjusi teisininkė, komisijos narė iš PLB pusės **Regina Narušienė** pripažino, jog tai svarbi, bet sudėtinga tema.

Konstitucinių teisių specialistė, lietuvių kilmės advokatė dr. **Patricia A. Streeter**, savo pranešime apžvelgusi labai konkrečią temą – teisingą bylos nagrinėjimą Lietuvoje, išvardijo

ne vieną dabartinės Lietuvos teisėtvarkos, kaip sistemos, trūkumą – pradedant nekokybišku teisininkų paruošimu aukštosiose mokyklose, teismų ir teisėjų tik tariama, teorine nepriklausomybe, baigiant itin nedideliu visuomenės įsitraukimu į teisinę sistemą ir nepakankamą jos suvokimą. Kaip didelį trūkumą JAV lietuvi nurodė ir teisinės sistemos Lietuvoje uždaramą, izoliuotumą bei atsakomybės visuomenei nebuvimą.

Dr. Streeter išdėstė tris pasiūlymus, kaip pakeisti susiklosčiusią padėtį Lietuvos teisėtvarkoje. Ji siūlo gerinti visuomenės švietimą teisiniais klausimais ir skatinti didesnę pilietinį įsitraukimą į teisinius procesus; atkreipti dėmesį į viešųjų paslaugų ir valstybės tarnybos kokybės gerinimą, panaikinant teisinio išsilavinimo ir mokymų trūkumus, įskaitant ir profesinės etikos stoką, ir trečia – kelti jau dirbančių teisėjų profesionalumo lygį ir tai daryti taikant europinę praktiką bei konsultuojantis su kitose Europos šalyse dirbančiais teisininkais.

Teisininkei iš Amerikos antrino teisininkas, advokatas **Tadas Klimas**, pripažinęs, jog Lietuvoje teisinė reforma nėra baigta, jog dabartinė teisinė sistema šalyje vis dar yra probleminė ir kad, net ir praėjus 23 metams po nepriklausomybės paskelbimo, ji mažai besiskirianti nuo sovietmečiu veikusių teisinės sistemos. Pasak T. Klimo, šiandienos teisėtvarkoje vis dar nėra žmogaus, nėra piliečio.

Lietuvos teisininkams atstovaujantys Lietuvos advokatūros advokatų tarybos pirmininkas dr. **Leonas Virginijus Papirtis** ir ilgametis teisėjas, teismo pirmininkas, 2008–2012 metų kadencijos Seimo narys Konstantas Ramelis komisijos narius ragino pastebėti ne pustušę, bet pusplinę teisėtvarkos stiklinę. „Daugelį problemų (teisėtvarkoje) vertinu kaip augimo ir brandos trūkumus”, - pastebėjo dr. L. V. Papirtis. Jo nuomone, kiekviena valstybė privalo tai pereiti ir Lietuva tuo keliu taip pat eina. Advokatas

įsitikinęs, jog kuo greičiau ji tai padarys, tuo geriau bus ir visuomenei, ir valstybei.

K. Ramelis atkreipė dėmesį į tai, kad nuo 2000 metų Lietuvoje pasikeitė visi kodeksai, šiandien jie yra suderinti su ES galiojančiais teisės kodeksais. Tad, ilgamečio teisėjo nuomone, kliūčių Lietuvai vadintis teisine valstybe tikrai nėra. Jis pabrėžė, jog bylos Lietuvoje sprendžiamos prisilaukiant įstatymų, o šalies teisėjai yra nepriklausomi ne tik teorijoje, bet ir praktikoje.

Referendumas jau tik kaip viena iš galimybių

Jau ne pirmas kartas, kai atskira sesija komisijos dienotvarkėje yra skiriama dvigubos pilietybės klausimui. Priminsiu, jog gegužės mėnesį vykusią komisijos posėdžių metu skaitytuose pranešimuose vyravo nuomonė, jog, norint išplėsti dvigubos pilietybės instituto Lietuvoje ribas, jokio kito kelio nėra, kaip tik LR Konstitucijos keitimas referendumu. Tačiau šioje sesijoje komisijos nariai išgirdo kiek kitokią teisininkų nuomonę šiuo klausimu.

LR Seimo Konstitucijos komisijos pirmininkė **Rimantė Šalaševičiūtė** pastebėjo, jog po praėjusią savaitę Seime įvykusios konferencijos, skirtos dvigubos pilietybės klausimui, ir po šiais metais Latvijoje priimto ir įsigaliojusio naujo pilietybės įstatymo, kuris numato gerokai platesnes dvigubos pilietybės ribas, ir Lietuva turėtų žygiuoti į priekį, o ne atgal. Pasak pirmininkės, šiandien jau atsirado daugiau nuomonių ir tarp Lietuvos teisininkų, kad šį klausimą galima spręsti ir nekeičiant Konstitucijos.

PLB nuomonę išdėdė R. Narušienė dar kartą priminė susirinkusiems, jog Seimas nėra suradęs visų galimų atvejų, kada Lietuvos piliečiai, priėmę kitos šalies pilietybę, turėtų teisę išsaugoti Lietuvos pilietybę, ir dar kartą paragino pildyti ir keisti Pilietybės įstatymą, o ne pačią Konstituciją.

„Jei manote, kad dvigubos pilietybės reikia užsienio lietuviams, jūs neteisūs, - sakė R. Narušienė. – Dvigubos

(Nukelta į 5 psl.)

SAJŪDŽIO LAIKŲ TRISPALVEI

(Minint 25-erių metų sukaktį, kai pirmą kartą Kauno rajone virš Raudondvario pilies buvo iškelta mūsų trispalvė vėliava)

*Ar kada nors taip džiaugės akys
Išvydusios vos tris spalvas,
Kurios aukštai mėlynėj plakės,
Lyg skrist norėtų per dausas?*

*Neskrido debesim, į žemę leidos,
Prie rankų glaudės, virš galvos,
Ir švietė jauno, seno veidas
Žmogaus motulės Lietuvos.*

*Ne lietūs, ašaros jas prausė,
Šį kartą džiaugsmo ir garbės,
Kad po nakties aušros sulaukė,
Pakilt gyvenimui galės.*

*Gėlės žydėdavo ir vyto,
Žemė nubaldavo sniegu,
Tik trispalvė kiekvieną rytą
Bokšte sušvisdavo šilku.*

*Dabar nurimom, apsipratom,
Tarsi nepastebime jų,
Kurios mus telkė, Laisvėn vedė,
Buvo aplaistytos krauju.*

*Ne, ne išbluko brangios spalvos,
Vis dega švyturiu širdy,
Pasauliui skelbia šalies vardą,
Kuri kaip pasaka graži.*

Dr. Leonas Milčius

(Atkelta iš 4 psl.)

RUDEINĖ SEIMO...

pilietybės reikia Lietuvai.”

R. Narušienė komisijos narius supažindino su PLB teikiamaais Pilietybės įstatymo papildymais ir pataisymais, kuriais siūloma teisę į LR pilietybę neterminuotai išsaugoti „asmenims, iki 1941 metų birželio 15 dienos turėjusiems Lietuvos pilietybę, jų vaikams ir vaikaičiams bei provaikaičiams, išsaugojusiems Lietuvos pilietybę, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ir nuo kitos valstybės pilietybės įgijimo” ir „asmenims, išvykusiems iš Lietuvos po 1990 metų kovo 11 dienos”, jei jie įvykdys keletą PLB siūlomų papildomų sąlygų.

Tarp sąlygų nurodyta: per dvejus metus nuo kitos valstybės pilietybės priėmimo arba per metus nuo įstatymo galiojimo tie, kurie priėmė kitos valstybės pilietybę prieš naujo įstatymo galiojimą, apie tai turi pranešti LR Vidaus reikalų ministerijai ir išreikšti pageidavimą išsaugoti savo LR pilietybę; taip pat pasirašyti po nauja priesaika šaliai ir išdėstyti savo ryšį su Lietuva.

Priimtos keturios rezoliucijos

Paskutinę sesijos dieną, lapkričio 15-ąją, Seimo spaudos konferencijų salėje žiniasklaidai buvo pristatyti keturias dienas trukusių posėdžių rezultatai – patariamiosios rezoliucijos posėdžių metu svarstytais klausimais, skirtos įstatymų leidžiamajai arba vykdomajai valdžiai šalyje.

Komisija kreipėsi į Seimo Konstitucijos komisiją dėl dvigubos pilietybės instituto su konkrečiomis pataisomis dabar galiojančiame Pilietybės įstatyme. Komisija taip pat kreipėsi į Seimą, prašydama apsvarstyti atskiros vienmandatės apygardos įsteigimą vien tik užsienyje gyvenantiems LR piliečiams. Rezoliuciją pristatęs PLB atstovas **Kęstutis Eidukonis** įsitikinęs, jog toks žingsnis paskatintų užsienyje gyvenančius Lietuvos piliečius aktyviau balsuoti ir taip dalyvauti šalies politiniame ir visuomeniniame gyvenime.

Komisijos ko-pirmininkas dr. **Jonas Prunskis**, perskaitęs komisijos rezoliuciją dėl verslo plėtros regionuose bei investicijų pritraukimo į Lietuvą, sakė, jog komisija ragina Vyriausybę lanksčiau reglamentuoti darbo santykius Lietuvoje ir siūlo parengti Darbo kodekso pakeitimus, taip pat ragina ne mažiau nei 20 proc. ES paramos lėšų ateityje skirti Lietuvos regionams.

Ketvirtoji komisijos rezoliucija dėl lėšų, skiriamų kultūros sklaidai užsienyje, ir Valstybinės kalbos įstatymo. Komisija siūlo Vyriausybei visas lietuvių kultūrai užsienyje skirtas lėšas pavesti administruoti Lietuvos kultūros, o ne Užsienio reikalų ministerijai, taip pat kuo greičiau priimti Valstybinės kalbos įstatymą, kuris buvo parengtas dar 2006 metais.

Kitą komisijos sesiją numatoma sušaukti 2014 metų birželio mėnesį.

Dalia Cidzikaitė, bernardinai.lt

PRISIMINTA PIRMOJI SAJŪDŽIO TRISPALVĖ VIRŠ RAUDONDVARIO PILIES

**Kovo 11-sios Lietuvos nepriklausomybės akto signataras
dr. Leonas Milčius**

Juozo Naujalio memorialiniame muziejuje prie relikvinių trispalvių vėliavų. Kairėje pusėje iš krašto – straipsnio autorius Leonas Milčius.

Gera, kad šalia drumstų Lietuvos rudeninės politikos verpetų čia vienur, čia kitur mažomis švieselėmis nušvinta ir gražesnės šventės, linksmesni renginiai, naujų knygų, parodų pristatymai, atmintinų datų, į amžinybę išėjusių ryškesnių ir tauresnių kūrėjų, asmenybių paminėjimai. Visa tai tarsi liudija, kad Lietuvos žmonės turi ir prasmingesnį gyvenimą, negu nuo tautos vargų ir džiaugsmų nutolusi sostinės valdininkija, politinis elitas. Štai ir Raudondvaryje, prisiminėme ir iškilmingai paminėjome, kaip pirmieji Kauno rajone virš Raudondvario pilies 1988 m. lapkričio 13 d. iškėlėme svarbiausią Lietuvos atgimimo simbolį - trispalvę vėliavą.

Kaip ir prieš 25-erius metus tautiniais rūbais pasipuošęs jaunimas, lydimas gražaus raudondvariečių būrio, iškilminga eisena nešė trispalvę, o jos iškėlimo metinių minėjime dalyvavo ne tik vyresnieji, buvę sąjūdiečiai, bet ir Raudondvario gimnazijos mokiniai. Lijo rudeniškas lapkričio lietus, o virš gražiai atnaujintos pilies bokšto į visas puses dairėsi išdidi vėtrungė. Tad nors šį kartą ir negalėjome vėliavos iškelti virš bokšto, tai nesutrukdė ją pagerbti ir jubiliejinę sukaktį paminėti pačioje pilyje.

Kauno rajono savivaldybės mero pirmasis pavaduotojas Petras Mikelionis prisiminė, kaip tada kartu su Sąjūdžio grupe, buvusiu apylinkės viršaičiu Artūru Mackevičiumi, jau šviesios atminties eksperimentinio ūkio direktoriumi Povilu Vengeliausku

buvo tartasi, kaip gražiau ir iškilmingiau surengti trispalvės vėliavos iškėlimo šventę, pasidžiaugę dideliais ir gražiais dabartiniais pokyčiais Raudondvaryje, visiems palinkėjo dar glaudesnio susitikimo ir daugiau gražių darbų visoje Pakaunėje. Turtingais prisiminimais apie vieną iš gražiausių Sąjūdžio surengtų švenčių Raudondvaryje pasidalijo buvusi tremtinė, Raudondvario Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narė Laura Janušauskienė. Ji priminė ir apie tai, kaip buvo sumanyta prie pilies pasodinti Sąjūdžio eglaitę, kuriai dabar taip pat 25-eri. Savo šakų vainikais ji lyg skaičiuoja mūsų Nepriklausomybės metus. Renginio dalyvius gražiai pasveikino Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas Minvydas Sakalauskas.

Kalbėdamas Sąjūdžio bendražygiams, gimnazijos mokiniams, džiaugiausi, kad jau sulaukėme ir galime minėti tikrais istorinius įvykius, mintimis sugrįžti į tuos sudėtingus 1988 metų rudens įvykius Lietuvoje, kai po įvykusio Sąjūdžio suvažiavimo Vilniuje, buvusi dar sovietinė Aukščiausioji taryba rengėsi priimti LTSR Konstitucijos pataisas ir lyg sušvelninti radikalius sąjūdžio reikalavimus. Tą dieną kaip tik Vilniuje vyko pirmasis išrinkto Sąjūdžio Seimo susirinkimas, kuriame ir aš privalėjau dalyvauti. Tad vėliavos iškėlimo šventės dalyviams viso sąjūdžio susirinkimo vardu galėjau atsiųsti tik sveikinimo telegramą.

Šiandien taip pat visiems perdaviau pačius nuoširdžiausius sveikinimus nuo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubo sekretorės Angonitos Rupšytės. Kalbos pabaigoje perskaičiau specialiai šiam renginiui parašytą eilėraštį „Sąjūdžio laikų trispalvei”.

Visą renginį vedė Raudondvario kultūros namų direktorė Violeta Visockienė. Muzikinę dalį atliko jaunieji dainininkai Sandra Šarikovaitė, Dainius Imbrasas Ignė Garkauskaitė. Plačiai žinomas dainuojamosios poezijos propaguotojas ir atlikėjas Algirdas Svidinskas Padainavo sąjūdžio dainą „Į akmenį”. Renginio pabaigoje atnešta trispalvė buvo perduota dailininkui raudondvariečiui, kuris 1988 m. kaip tik pirmąją trispalvę ir iškėlė virš pilies bokšto, o visi kartu, kaip ir tada, sugiedojome Maironio žodžiais Juozo Naujalio sukurtą giesmę „Lietuva brangi”.

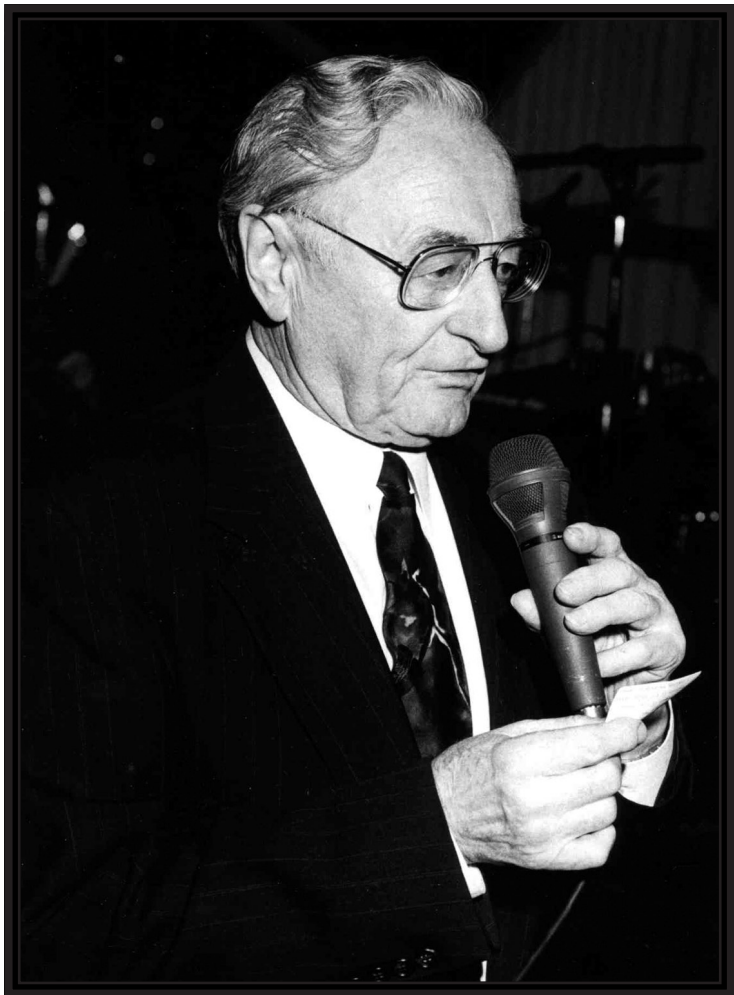
Pilyje esančiame Juozo Naujalio memorialiniame muziejuje apžiūrėjome jau tapusiomis relikvijomis trispalves vėliavas. Tai nuo 1932 m. Povilo Vengeliausko išsaugotą, bet dabar jau apirusią vilnonę trispalvę, o taip pat ir vėliavas, keltas virš bokšto 1988, 1999 ir 2003 metais. Ten pat bus saugoma ir šių dienų, dvidešimtpenkmečio minėjimo vėliava.

Vieniems tokia šventė buvo jaudinančių gražiausių Sąjūdžio akimirkų prisiminimas, gi kitiems – gyva istorijos pamoka. Būtų gerai, kad ją pakartotų ir kitos kartos.

2013 m. lapkričio 13 d.
Raudondvaris

NETEKTIS

ČIKAGOJE MIRĖ IŠKILUS LIETUVYBĖS JAV PUOSELĖTOJAS VYTAUTAS RADŽIUS

„Dirvos” redaktorius Vytautas Radžius.

„Dirvos” nuotr.

Sulaukęs 88 metų Čikagoje, JAV mirė ilgametis JAV lietuvių laikraščio „Dirva” redaktorius Vytautas Radžius. Tai buvo svarbus žmogus lietuvių išeivijai ir jo netektis yra didelis praradimas Lietuvai.

Iškilus išeivijos kultūros veikėjas iškeliavo 2013 m. lapkričio 16 dieną.

Gimė 1925 m. lapkričio 9 d. Tūbiniuose, Tauragės apskrityje. Gyveno Marquette Parke, Čikagoje.

1943 m. baigė Šilalės gimnaziją. 1944–1947 m. studijavo Eichstätto ir Dilingeno Filosofijos-teologijos aukštosiose mokyklose. 1947–1949 Eichstätto lietuvių gimnazijoje dirbo mokytoju. 1949 m. atvyko į JAV ir tais pačiais metais su A. Geču subūrė vyrų chorą, kuris vėliau pasivadino Čikagos lietuvių vyrų choru „Vytis”. Jo pagrindu 1956 m. liepos 7 d. įkurta Lietuvių opera Čikagoje.

Velionis daugiau nei 40 metų buvo Lietuvių Operos Čikagoje valdybos pirmininkas bei jos narys, priklausė Lietuvių Fondui, ALTU’ui, ateitininkams, buvo kuopų valdybų pirmininkas, globė-

jas ir kt. Vienas pirmosios JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės (1956 m.) ir pirmosios JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės (1958 m.) organizatorių.

1974 m. Rooseveltto universitete įsigijo verslo vadybos ir buhalterijos bakalauro laipsnį. Buvo „Draugo” dienraščio pirmojo puslapio redaktorius ir administratorius, ilgametis laikraščių „Lietuvių balso”, „Dirvos” redaktorius, literatūrinių konkursų, puoselėjančių lietuvių kalbą ir kultūrą renginių idėjų autorius ir organizatorius.

A. a. Vytautas Radžius už ilgametį lietuviybės puoselėjimą apdovanotas Lietuvos Respublikos ordinu „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžiumi, kurį 2003 m. įteikė LR prezidentas Valdas Adamkus.

Atsisveikinimas įvyko lapkričio 21 d., ketvirtadienį, 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje, kurioje 11:30 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Vytautas buvo palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

„Dirvos” inf.

SEIME UŽČIAUPĖ Oponentus

Viktor Uspaskich gali ramiai tęsti keliones po užsienį. Mat Seimas nesiima iš naujo sudarinėti komisijos dėl „darbiečių” patriarcho neliečiamybės panaikinimo klausimo. Šį klausimą į darbotvarkę sugrąžinti norėję konservatoriai išsėmė Seimo pirmininkės kantrybę. **Loreta Graužinienė vieną po kito išjunginėjo opozicijos politikų mikrofonus vidury sakinio.** Parlamento vadovė kategoriškai atsisakė tenkinti jų reikalavimus dėl V. Uspaskicho.

Konservatoriai, tvirtinant dienos darbotvarkę, reikalavo grąžinti komisijos suformavimo klausimą. Šią iniciatyvą iškėlė opozicijos vadovas Andrius Kubilius. Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė atsisakė netgi teikti šį klausimą balsavimui – esą nėra dokumento, kurį būtų galima svarstyti.

(Atkelta iš 3 psl.)

AR D. GRYBAUSKAITĖ...

nuolat. Beje, tai daro ne tik Rusijos specialiosios tarnybos.

Ketvirtas argumentas. Provokacijoje sakoma, kad įtarimai kyla dėl to, jog D. Grybauskaitė ilgai (ar septynerius metus) mokėsi Leningrado universiteto vakariniame skyriuje. Atseit, dar mokėsi ir kursuose. Čia jau, Vatsonai Ivanovičiai, perdaug elementaru. Žinant, kad D. Grybauskaitė dirbo (turėjo užsidirbti pragyvenimui) ir mokėsi, septyneri metai yra ne ilgas, bet vidutinės trukmės laikas.

Taigi apibendrinam: D. Grybauskaitė nesimokė Leningrade KGB kursuose, kurių ten nebuvo.

Bet čia dar ne viskas.

„Nėra ugnies be dūmų”

Lietuvoje kalbant apie D. Grybauskaitę pasirodė toks liaudies posakis: „Nėra ugnies be dūmų”. Tas pasakymas yra apsuktas iš kito galo, nes „nėra dūmų be ugnies”. Šiuo atveju tą ugnies reiškinį reikėtų interpretuoti taip: kai D. Grybauskaitė mokėsi KGB kursuose Leningrade – tai buvo ugnis, o dabar atklydęs gandas apie jos mokymąsi – yra tos ugnies dūmai.

Tačiau kodėl dūmai iškilo po daugiau kaip keliasdešimt metų? Ar ne per ilgas atotrūkis nuo ugnies užsidegimo iki dūmų atrūkimo? Tie dūmai dabar mums griausčia akis. Ką daryti su dūmais, kaip reaguoti?

Prieš reagavimą visų pirma reikia gerai suprasti tų dūmų prigimtį. Pasiaiškinkim.

Iš kur rūksta dūmai?

1991 m. KGB, pasitraukdamas iš Lietuvos, išsivežė visus svarbiausius ir svarbius

Konservatorė Rasa Juknevičienė griežtai reikalavo balsuoti dėl A. Kubiliaus pasiūlymo. Tačiau vidury sakinio L. Graužinienė ją nutildė – R. Juknevičienės mikrofonas buvo išjungtas. „Reikalauju, kad Seimas šiandien balsavimu pritartų arba nepritartų mūsų siūlymui šiandien pratęsti komisijos sudarymą dėl Viktoro Us...”, – vidury V. Uspaskich pavardės konservatorė buvo nutildyta.

Po šio veiksmo Seimo pirmininkė aiškino, esą turi būti registruojamas naujas nutarimas dėl komisijos sudarymo – tokio nutarimo projekto Seime šiuo metu nėra. „Gerbiami konservatoriai, Tėvynės sąjungos atstovai, jeigu jūs praeitą kartą bežaisdami prisidarėte problemų... jau šita komisija šiandien būtų pabaigusi darbą”, – režė L.

dokumentus. Tam jie turėjo pakankamai laiko. Dalis KGB neišvežtų dokumentų buvo sudeginta. Kai iškart po pučo žlugimo Maskvoje mūsų tarnybos pirmą kartą įėjo į KGB kiemą, ten kūrenosi dokumentų laužai, o pastato krosnys dar buvo karštos nuo ugnies, nors buvo vasara. Dalis paliktų dokumentų buvo išimti, išpjauštyti. Palikta tai, ko reikia pavedžioti mūsų tarnybas už nosies.

Tiesa, šiomis dienomis, paviešinus VSD pažymą, pasigirdo ir toks pasiūlymas ar pamąstymas: girdi, reikia gerai pasėdėti KGB archyvuose, paieškoti, gal kas ir atsiras (dėl mokymosi kursuose), nes Lietuvai labai reikia skaidrumo. Bėda ta, kad į Rusijos specialiųjų tarnybų archyvus niekas ieškotojų iš Lietuvos neįleis.

Taigi mes nežinome, ką jie turi ten Rusijoje. Ir dar ilgai nežinosime. Jie, esant norui, bet kada gali mus pa-

Graužinienė. Taip ji priminė, kad konservatorių balsais nulemtas komisijos nesudarymas – **opozicija priešinosi Petro Gražulio** skyrimui komisijos pirmininku, o balsų komisijos patvirtinimui nepakako.

Nutildytos R. Juknevičienės likimas ištiko ir A. Kubilių, kuris pasiūlė L. Graužinienei nusišalinti nuo pirmininkavimo Seimo posėdžiui. „Pirmininke, siūlau paprastą dalyką. Kad dabar perimtų pirmininkavimą Algirdas Sysas, nes jūs esate suinteresuota šituo klausimu. Ir dėl to mes čia negalime pasiekti normalaus ir racional...”, – tiek iki mikrofono išjungimo tęsė pasakyti opozicijos vadovas.

Jį nutildžiusi L. Graužinienė čia pat atsikirta.

„Kai jūs pateiksite konkretų nutarimo projektą ir įtrauksite į darbotvarkę, tada aš nusišalinsiu”, – pareiškė „darbiečių” va dē.

delfi.lt

šantažuoti, paleisti dūmus ar atskraidinti antį.

Senatis KGB dokumentams

Yra viena, o gal vienintelė, išeitis. Reikia tvirtai pasakyti: senatis KGB informacijai, senatis KGB dokumentams ir tiems, kuriuos paliko čia, ir tiems, kuriuos išvežė. Reikia pagaliau pasakyti: „Ponai kaimyninės šalies specialiųjų tarnybų asai, visas savo informacijas pasilikit sau, mums jų nereikia. Jos mūsų nebeveikia”. Kai taip pasakysime, tapsime laisvi nuo Rusijos specialiųjų tarnybų provokacijų KGB tema.

Bet ar sugebėsime ir ar norėsime tai pasakyti? Juk kartais taip malonu, netgi politiškai naudinga, pasimaudyt kagėbistinių intrigų balose.

Pastaba: teksto autorius už nieką neagituoja ir pats dar nežino, kaip ir už ką balsuos.

Jurgis Jurgelis, 1993–1998 m. VSD generalinis direktorius

ŠVENTINIAI SVEIKINIMAI DIRVOJE

Turime gražų paprotį švenčių proga sveikinti savo gimines, draugus, bendradarbius ir pažįstamus. Ne užmirškime šio seno papročio ir šiais metais. Artėjant **Šv. Kalėdom ir Naujiesiems Metams**, kviečiame jus tuos sveikinimus patalpinti *DIRVOS* puslapiuose. Savo nuoširdžiu žodžiu Jūs ne tik įžiebsite ir praskaidrinsite šventišką nuotaiką artimųjų širdyse, bet, tuo pačiu, paremsite ir lietuviškąją spaudą.

Sveikinimų kainos yra visiems lengvai prieinamos, bet, norint išvengti su vėluojančiu paštu susijusių nemalonumų ir užtikrinti tų sveikinimų patalpšinimą prieššventinėje *DIRVOS* laidoje, labai prašome juos siųsti kuo anksčiau, visais sveikinimų klausimais prašome teirautis

Dirvoje, tel. (216) 531-8150, fax (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

DIRVA

CLEVELAND, OH

NAUJOS KNYGOS
PRISTATYMAS

Š. m. lapkričio 17 d. Cleveland, OH šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko Tėvo Antano Saulaičio, SJ, knygos „Slenkstis“, kurią parengė „Mažosios studijos“ bendradarbė Jūratė Kuodytė, pristatymas. Knyga buvo išleista Lietuvoje. Pristatymą surengė Korp! „Giedra“ Cleveland, OH skyrius.

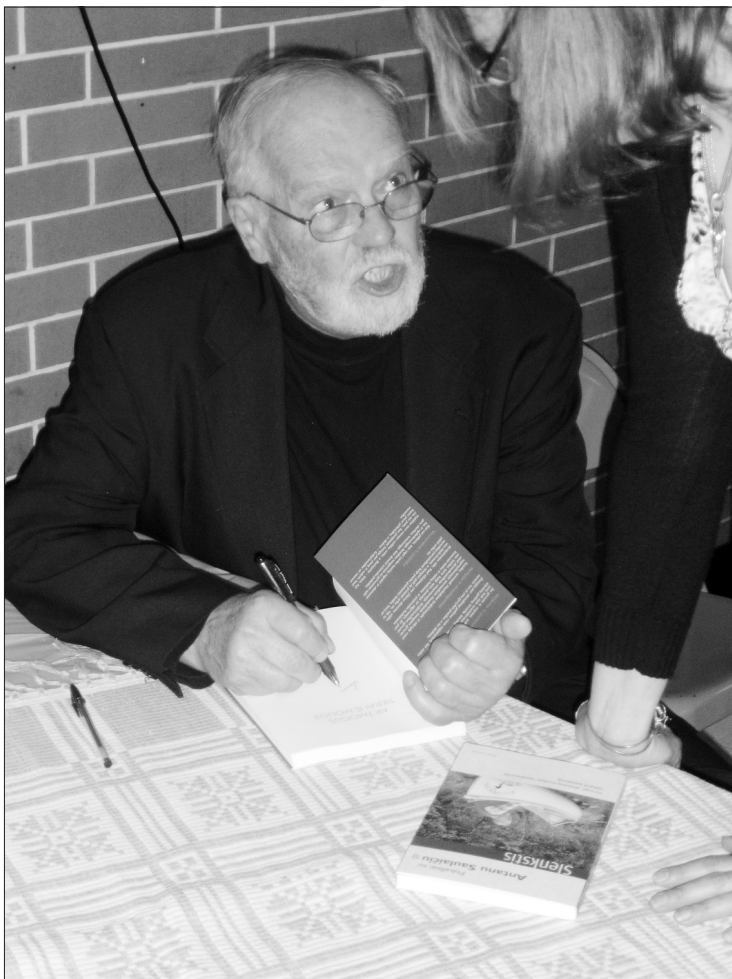
Mūsų parapijoje besilankantys dvasiškai aukoja šv. Mišias mūsų šventovėje. Taip buvo ir ši kartą. Todėl nėra ste-

bėtina, kad šį sekmadienį į šv. Mišias susirinko daug daugiau tikinčiųjų nei paprastai.

Knygos pristatymas prasi-dėjo trumpa Korp! „Giedra“ narės Violetos Leger įžangine kalba, kuria ji pasveikino atvykusį knygos autorių, iš-ryškino jo atliktus darbus ir pakvietė jį prie mikrofono. Tėvas Antanas Saulaitis, SJ, panagrinėjo knygos turinį ir paaiškino jos pavadinimo prasmę – tuos gyvenimo vin-gių „slenkščius“, kuriuos kiekvienas žmogus turi peržengti. Jis taip pat pridūrė, kad knygą iliustruojančios nuotraukos gimė Kanadoje.

Po kalbos autorius atsa-kinėjo į susirinkusiųjų klausi-mus, domėjosi įvairiomis jų nuomonėmis, dėkojo už gausius linkėjimus ir t.t. Buvo įdomu išgirsti iš jo lūpų, kad žmones Bažnyčion atveda jų draugai, kad Bažnyčia yra dau-gialypė bendruomenė, kurioje dirbuotis yra sunku ir kad šei-mos parama šiame darbe yra labai svarbi. Tėvas Antanas Saulaitis, SJ, savo kalbą už-baigė taip: „Daugiau neturiu ką pasakot“. Po Violetos Leger padėkos ir linkėjimų, knygos autorius pasirašinėjo sparčiai perkamas knygas.

Algirdas V. Matulionis

Tėvas Antanas Saulaitis, SJ, prieš pasirašant knygą atsakė į klausimus.

Dirvos nuotr.

LIETUVOS GARBĖS KONSULŲ JAV IR MEKSIKOJE SUVAŽIAVIME
APTARTI LIETUVIŲ KULTŪROS SKLAIDOS, ES PIRMININKAVIMO BEI
VERSLO RYŠIŲ SU JAV STIPRINIMO KLAUSIMAI

Š.m. lapkričio 9 d. Philadelphijoje buvo surengtas Lietuvos garbės konsulų JAV ir Meksikoje suvažiavimas. Suvažiavimo metu aptarti lie-tuvių kultūros sklaidos, ES pir-mininkavimo bei verslo ryšių su JAV stiprinimo klausimai.

Sveikindamas garbės kon-sulus, Lietuvos ambasadorius JAV **Žygmantas Pavilionis** pabrėžė, kad susitikimas su-rengtas siekiant efektyviau naudoti ribotus žmogiškuosius ir finansinius išteklius regione, geriau koordinuoti kultūros, verslo ir kitų veiklos sričių programas ir projektus.

Suvažiavime pranešimą skaitęs Lietuvos kultūros mi-nistras **Šarūnas Birutis** sakė, kad Lietuvos kultūros eksporto į užsienio kraštus stiprybę rodo sėkmingas Lietuvos meninin-kų dalyvavimas Philadelphijos meno muziejaus mugėje „Craft Show“ (The Philadelphia Museum of Art Craft Show, www.pmacraftshow.org).

„Šiandien Lietuvos ekspor-

tas susijęs su autorių teisėmis sudaro apie 5 proc. Tai didelis procentas, todėl turėtume atkreipti dėmesį į šio perspektyvaus sektoriaus palaikymą ir skatinimą“, - sakė ministras.

Ministras Š.Birutis para-gino garbės konsulus ieškoti naujų Lietuvos kultūros pri-statymo nišų JAV ir aktyviai remti Lietuvos menininkų dalyvavimą įvairiuose meno projektuose.

Užsienio reikalų minis-terijos ambasadorius ypatingiems pavedimams **Arvydas Daunoravičius** pristatė Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu jau nuveiktus ir dar laukiamus darbus, dis-kutavo apie Lietuvos vado žinomumo didinimą JAV.

Šią temą pratęsė Lietuvos ministro pirmininko visuome-ninis konsultantas **Antanas Zabulis**, kalbėjęs apie Lietuvos pasiekimus žinių ekonomikoje.

„Lietuvos ekonomika bus pagrįsta žinių kaupimu ir ge-

bėjimu jas efektyviai bei kū-rybingai panaudoti – tik taip galėsime būti konkurencingi“, sakė A.Zabulis.

Jis paragino garbės kon-sulus pristatyti Lietuvą kaip imlią, atvirą naujovėms vals-tybę, kurioje gyvena ir kuria besimokantys, išsilavinę žmo-nės, kurie tas žinias panaudoja vertei kurti.

Lietuvos garbės konsulų JAV ir Meksikoje suvažia-vimas surengtas kaip vie-nas Philadelphijoje vykusio „Lietuvos festivalio“ renginių.

Suvažiavime dalyvavo 12 garbės konsulų, Lietuvos di-plomatinių atstovybių JAV vadovai, aukšti svečiai iš Lietuvos.

Pirmą kartą tokia su-važiavime dalyvavo ir trys naujai paskirti Lietuvos garbės konsulai: **Jacquelyn Brechtel Clarkson** iš Louisiana valstijos, **Kerry E.Secrest** iš Vermont valstijos ir **Lessle Liautaud** iš Wisconsin valstijos.

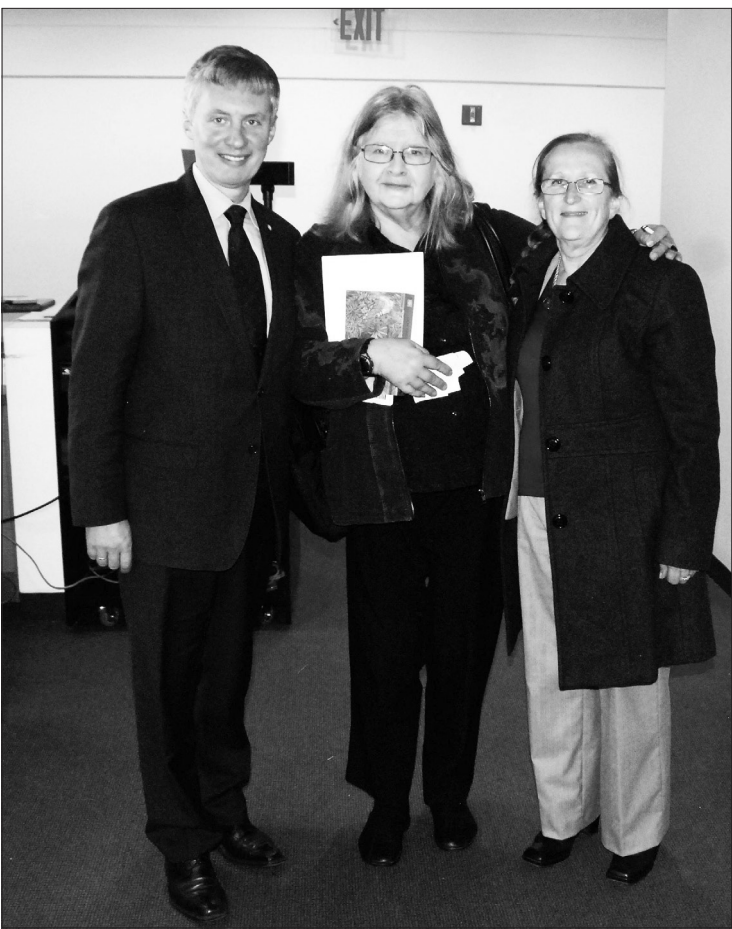
LR URM inf.

NEW YORK, NY

PROF. BIRUTĖS
GALDIKAS PASKAITA

Š.m. lapkričio 12 d. Ameri-can Museum of National His-tory įvyko konferencija, skirta žymaus anglų gamtininko, ty-rinėtojo, antropologo ir bio-logo, zoogeografijos pradi-ninko Alfred Russel Wallace 100-osioms mirties metinėms paminėti. Joje paskaitą skaitė lietuvių kilmės pasaulinio garso antropologė, gamtosauginin-kė, žymiausia orangutangų tyrinėtoja, biologijos ir fizinės antropologijos daktarė, pro-fesorė **Birutė Galdikas**. Po paskaitos garsi mokslininkė susitiko su Princeton University veterinarijos profesore Ramune Zinkute-Cobb (dirbusia kartu su B.Galdikas Indonezijoje) ir Lietuvos generaliniu konsulu NY Valdemaru Sarapinu.

LR generalinio konsulato NY inf.

Iš k: LR generalinis konsulas NY Valdemaras Sarapinas, prof. Birutė Galdikas, prof. Ramunė Zinkutė-Cobb. *Rimo Gedeikos nuotr.*

WATERBURY, CT

KREPŠINIO TURNYRAS
VITUI EIDUKAIČIUI
ATMINTI

Lapkričio 16 d. Waterbury, CT Connecticut lietuvių sporto klubas (pirmininkė – Vaiva Gelažauskaitė) pakvietė į tradicinį krepšinio turnyrą, skirtą valstijos Lietuvių Bendruomenės aktyvistui Vitui Eidukaičiui atminti. Turnyre dalyvavo septynios komandos. Nugalėtoja tapo ir pereinamąją taurę iškovojo New Yorke LAK (Lietuvių Atletų Klubu) komanda, finale nugalėjusi turnyro šeiminin-kus Connecticut „Ąžuolo“ krepšininkus. Bronziniais medaliais pasipuošę New Yorke „Geležinio vilko“ vyrai. Lietuvos generalinis konsula-tas New Yorke įsteigė prizą ge-riausiam (MVP – most valuable player) turnyro žaidėjui. Per Lietuvos Vyčių klube vykusią vakaronę generalinis konsulas

Valdemaras Sarapinas jį įteikė nugalėtojų komandos žaidėjui Juliui Kačinskiui. Generalinis konsulas pasidžiaugė gražiai organizuota krepšinio švente, kuri, pasak jo, eilinį kartą akivaizdžiai pademonstra-vo, jog Lietuva – krepšinio šalis. „Kartu tai yra labai graži proga taip prasmingai paminėti Jūsų draugo, akty-vaus lietuvių bendruomenės veikėjo Vito Eidukaičio at-minimą“, - sakė V.Sarapinas. Renginyje dalyvavo Vito Eidukaičio žmona Onutė bei sūnus Arūnas ir Arvydas, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė (ji taip pat žaidė parodomosiose mo-terų krepšinio rungtynėse), Connecticut apygardos pirmi-ninkė Diana Norkienė bei gau-sus būrys krepšinio aistringųjų iš Connecticut, New Yorke, New Jersey valstijų.

LR generalinis konsulas NY inf.

UKRAINA

NAUJAS LIETUVOS
GARBĖS KONSULATAS

Trečiame pagal dydį Ukrai-nos mieste ir viename šalies pramonės bei finansų centrų Dnepropetrovske lapkričio 18 d. oficialiai atidarytas jau septintas Lietuvos garbės konsulatas artimoje partnerėje Ukrainoje, kuriam vadovauja žinomas vie-tos verslininkas **Vitalij Pivniak**.

Iškilmingoje ceremonijoje dalyvavo Lietuvos amba-sadorius Ukrainoje **Petras Vaitiekūnas**, Užsienio rei-kalų ministerijos ambasado-rius ypatingiems pavedimams **Arvydas Daunoravičius** Dnepropetrovsko miesto, sri-

ties administracijos ir Tarybos vadovai.

Ambasadoriaus teigimu, dar vienas Lietuvos garbės konsu-las Ukrainoje ženkliai prisidės prie ir taip sparčios dvišalės verslo, kultūros ir akademinės partnerystės plėtos.

Ukrainos atstovai rengi-nyje pabrėžė itin draugiškus šalių santykius, atkreipdami dėmesį, kad pirmininkavimo ES Tarybai metu Lietuva aktyviai plečia savo atstovavimą Ukrainos regionuose. Jie taip pat išreiškė suinteresuotu-mą tolesne Lietuvos parama Ukrainos ES integracijai ir teigė matą didžiulį regioninio bendradarbiavimo potencialą.

LR URM inf.

LIETUVA IR PASAULIS

Pagerbdama žuvusiųjų Rygos prekybos centre atminimą, Lietuvos Vyriausybė nutarė Lietuvoje paskelbti **gedulą lapkričio 24 dieną, sekmadienį.** Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo bei su šiuo įstatymu susijusio nutarimo nuostatomis, Ministrų kabinetas nustatė, kad lapkričio 24 dieną nuo 7 iki 22 valandos prie, virš ar ant valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, taip pat gyvenamųjų namų iškeliami Lietuvos valstybės vėliava su gedulo ženklu.

Nelaimė Rygoje lapkričio 21 d. nusinešė mažiausiai 47 žmonių gyvybes, gelbėjimo darbai tęsiami iki šiol. Tarp žuvusiųjų yra trys gelbėtojai. Lietuvos prezidentė, premjeras ir Seimo vadovybė pareiškė užuojautą dėl nelaimės. Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius užuojautos žodžiais pradėjo savo komentarus žinias-klaidai po Lietuvos vyriausybės strateginio komiteto posėdžio. „Savo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu leiskite pareikšti nuoširdžią užuojautą žuvusiųjų artimiesiems ir Latvijos žmonėms dėl tragiškos nelaimės ir žmonių žūties Rygos prekybos centre. Reikšdamas didelę pagarbą Latvijos ministrui pirmininkui Valdžiui Dombrovskiui ir visiems Latvijos žmonėms, linkiu stiprybės ir ištvermės šių niūrią netekties valandą”, - žurnalistams sakė Lietuvos premjeras.

Gedulas skelbiamas ir visose „Maxima” parduotuvėse Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje. Kaip pranešė bendrovė „Maxima”, skelbiamas trijų dienų gedulas: parduotuvėse palaikoma rimtis, negroja muzika, išjungti kalėdiniai papuošimai ant parduotuvių fasadų, sustabdyta visa reklaminė bei įvaizdinė „Maxima” komunikacija.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin atsisakė komentuoti Lietuvos teiginius, kad Ukrainos prezidentas Viktor Janukovyč kalbėjo Lietuvos prezidentei Daliai Grybauskaitei apie Maskvos spaudimą.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sako sunkiai įsivaizduojantis trišalės Europos Sąjungos (ES), Rusijos ir Ukrainos derybas, kurias pasiūlė Kijevas, atmetęs galimybę Vilniuje pasirašyti laisvos prekybos sutartį su ES. ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos ministras taip pat perspėjo, kad dabar atsisakiusi sutarties Ukraina ją gali prarasti visam laikui. „Nebuvo tokio precedento praityje, ir tikiuosi ateityje nebus, kad kokios nors šalies asociacijos procesą derintume su trečia šalimi (...). Nelabai įsivaizduoju tokio trišalio formato”, - sakė ministras.

L.Linkevičius sakė asmeniškai apgailestaujantis dėl Ukrainos vyriausybės pareiškimo apie nutraukiamą pasirengimą istorinės asociacijos sutarties pasirašymui, kuris buvo planuotas kitą savaitę per viršūnių susitikimą Vilniuje. „Toks pasirinkimas nedžiugina, nes tebemanau, kad Ukraina priklauso Europai ne tik geografiškai, bet ir kitomis prasmėmis. Mes gerbsime bet kurį sprendimą. Tik svarbu pažymėti, kad kalbant, jog galima galbūt atidėti vėlesniam laikui, tai tas vėlesnis laikas gali būti ir niekada”, - sakė jis. Ministras pabrėžė manantis, kad ES ir jai šį pusmetį pirmininkaujanti Lietuva padarė viską, ką galėjo, o sprendimai lieka Ukrainos valdžios rankose.

Lietuviškų pieno produktų importo į Rusiją klausimas lieka įstrigęs, nors Lietuva ir rodo pastangas. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) direktorius **Jonas Milius** per telefoninį pokalbį su Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos („Rosselhoznadzor”) vadovu Sergej Dankvert aptarė lietuviškų pieno produktų eksporto apribojimo ir Rusijos ekspertų audito pieno perdirbimo įmonėse klausimus. Pokalbio metu daugiausia dėmesio buvo skirta „Rosselhoznadzor” ekspertų audito Lietuvos pieno perdirbimo įmonėse planui aptarti. Anksčiau „Rosselhoznadzor” vadovas buvo paskelbęs, kad toks auditas Lietuvoje turėtų įvykti artimiausiu metu.

„Ponui Dankvert išsakyčiau savo poziciją dėl numatomo audito. Esu visiškai įsitikinęs, kad Lietuvos pieno gamybos įmonės atitinka tiek Europos Sąjungos, tiek Rusijos keliamus reikalavimus ir gali bet kada Rusijos auditoriams leisti stebėti visą gamybos procesą. Tačiau atkreipiau kolegos dėmesį, kad **šiuo metu atliktas toks auditas nebūtų objektyvus ar tikslingas.** Kol Lietuvos pieno gamintojai negali eksportuoti savo produkcijos į Rusiją ir kol neturime oficialaus atsakymo iš Rusijos vartotojų teisių apsaugos tarnybos, kada šis draudimas galėtų būti atšauktas, tol pieno produktai kaimyninės šalies rinkai nėra gaminami, taigi auditoriai tiesiog neturėtų galimybių įvertinti gamybos procesų tinkamumo,” - komentavo VMVT direktorius.

Nuotraukoje iš kairės: LR ambasadorius Ž. Pavilionis, Čikagos meras R. Emanuel, Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas S. Balzekas Jr., LR generalinis konsulas Čikagoje M. Gudynas.

ČIKAGOS Miesto merui įteikta Lietuvos DIPLOMATIJOS ŽVAIGŽDĖ

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius už ryšių tarp Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų stiprinimą bei istorinės atminties puoselėjimą Lietuvos diplomatinės žvaigždės apdovanojo Čikagos miesto merą **Rahm Emanuel**. Š. m. lapkričio 21 d. apdovanojimą įteikė LR ambasadorius **Žygimantas Pavilionis** ir generalinis konsulas Čikagoje **Marijus Gudynas**. Priėmęs apdovanojimą Čikagos miesto meras pasidžiaugė, kad Čikaga turi labai turtingą praeitį, susijusią su gausia lietuvių bendruome-

ne. „Šią praeitį įprasminsime ir užtikrinsime sėkmingesnę ateitį, jei bendrai investuosime į švietimą bei verslo ryšius. Tai ir bus konkreti padėka lietuvių bendruomenei už ilgametį indėlį į Čikagos miesto vystymąsi” – sakė meras.

Šiais metais švenčiant Čikagos ir Vilniaus miestų susigiminiavimo 20-metį, Rahm Emanuel taip pat įteikta Vilniaus miesto Tarybos priimta rezoliucija, sveikinti Čikagą jubiliejaus proga, bei Tarybos sprendimas dėl Čikagos vardo suteikimo vienai Vilniaus alėjų. Miesto

merijoje vykusioje ceremonijoje taip pat dalyvavo Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas **Stanley Balzekas Jr.** bei kelių didžiausių lietuviškų organizacijų Čikagoje atstovai.

Susitikimo su meru metu aptarta galimybė kitais metais planuoti Čikagos merijos ir stambaus verslo atstovų vizitą į Vilnių, siekiant sustiprinti miestų bendradarbiavimą, diskutuota kitomis tarptautinės politikos ir miestų ryšių plėtojimo temomis.

LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

LIETUVOJE MINIMA UKRAINOS TAUTOS TRAGEDIJOS SUKAKTIS

Vilnius, lapkričio 21 d. (ELTA). Tuskulėnų rimties parko memorialiniame komplekse atidaryta paroda buvo pradėti Holodomoro - vieno siaubingiausių komunizmo nusikaltimų 80-mečio minėjimo renginiai Lietuvoje.

Vilnius yra viena iš 47 pasaulio šalių sostinių, kuriose bus paminėta ši Ukrainos tautos tragedijos sukaktis.

Ekspoziciją „1932-1933 metų Holodomoras Ukrainoje - Ukrainos tautos genocidas” parengė Ukrainos nacionalinis muziejus „Ukrainos Holodomoro aukų atminimo memorialas”. Paroda Lietuvoje eksponuojama bendradarbiaujant Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, Ukrainos nacionaliniam muziejui, Lietuvos ukrainiečių

bendruomenei ir Ukrainos ambasadai Lietuvoje.

Eksponuojamos XX amžiaus 4-ojo dešimtmečio nuotraukos, archyviniai dokumentai, liudininkų prisiminimai ir net surogatinių patiekalų, kuriuos valgydami žmonės bandė išgyventi, receptai.

Ukrainiečių tautos genocidą dirbtinai sukeliant badą iliustruojantys dokumentai lapkričio 27-29 dienomis bus eksponuojami ir Seime, kur juos turės galimybę pamatyti ES parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkai ir Parlamentinio demokratijos forumo dalyviai.

1932-1933 metų badmečio Ukrainoje aukų, kurių, įvairiais skaičiavimais, būta nuo 7 iki 10 milijonų, atminimas bus pagerbtas ir lapkričio 22-ąją tradicine akcija „Uždek žvakę” prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms. Lapkričio 23-ąją Vilniaus Švč. Trejybės graikų apeigų katalikų bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios.

Kasmet lapkričio ketvirtąjį šeštadienį Ukrainoje minima Nacionalinė Holodomoro

ir pilietinių represijų aukų atminimo diena.

Kai kalbama apie Ukrainos badmetį, paprastai turimas galvoje 1932-1933 metų badas, prasidėjęs 1932-ųjų balandį ir trukęs iki 1933-ųjų lapkričio. Būtent **per šiuos 17 mėnesių, tai yra maždaug per 500 dienų, Ukrainoje žuvo keli milijonai žmonių.** Kiek tiksliai, iki šiol nežinoma, nes po kelerių metų vykusio Sovietų Sąjungos gyventojų surašymo duomenys Ukrainoje buvo suklastoti, o surašymo komisijos nariai - sušaudyti, kad niekam nepasakotų, kiek iš tikrųjų žmonių prarado šis Europos aruodu vadintas kraštas.

1933-ųjų pavasarį, istorikų vertinimu, Ukrainoje kas minutę iš bado mirdavo 17 žmonių, tūkstantis žmonių kas valandą, 25 tūkstančiai - kas dieną. **Tuo pat metu sovietinis režimas iš Ukrainos į Vakarų eksportavo 1,6-2,1 mln. tonų grūdų.**

Sovietų Sąjunga išstisus dešimtmečius slėpė ir neigė 1932-1933 metų suplanuotus ir įvykdytus komunizmo režimo žvėriškumus Ukrainoje.

PRENUMERUOKITE DIRVA

DIRVA

LAIKRAŠČIO JAV SUBSKRIBENTŲ
LIETUVOS GAMTOS, KULTūros, Istorijos

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LIETUVIŲ OPERA ČIKAGOJE

Čikagos Lietuvių operos choras, pirma iš kairės chormeisterė Jūratė Grabliauskienė.

J. Kuprio nuotr.

Garsusis kompozitorius ir dirigentas Richard Strauss taip apibūdinęs operą: „Opera yra vienas iš žymiausių žmogaus dvasios laimėjimų, tai aukščiausias civilizacijos žiedas“. Tuos žodžius galima pritaikyti ir Lietuvių Operai Čikagoje, prieš tris metus atšventusiai 50 metų veiklos sukaktį.

Kad toli nuo savo kilmės krašto gyvenantys lietuviai galėjo sukurti ir pusšimtį metų išlaikyti gyvą, veiklą, nerodantį nuovargio ar apatijos žymių, operos vieneta, tai tikrai nemažas laimėjimas, juo labiau, kad Amerikoje nei viena kita tautinė grupė, net nepalyginamai gausesnė kaip lietuviai, operos kolektyvo neturi.

Tų dešimtmečių eigoje Lietuvių Opera Čikagoje pastatė daugiau kaip 30 pasaulinio masto kompozitorių, operų (kai kurios buvo kartojamos). Svarbiausia – **visos operos buvo dainuojamos tik lietuvių kalba**, nors kartais pagrindinius vaidmenis atlikdavo kitataučiai solistai, o į chorą įsijungdavo lietuviškai nemokantys daininkai.

1990 m. kovo 11-ąją, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę ir surgriuvus „geležinei uždangai“, **į Lietuvių Operos pastatymus yra kviečiami daininkai iš Lietuvos**, tuo būdu publika, net neišvykusi iš Čikagos, gali susipažinti su geriausiomis Lietuvos operinio meno pajėgomis.

Lietuvių patarlė sako, kad „mažas grūdelis dideliu medžiu išauga“, taip ir Lietuvių Opera Čikagoje išaugo iš nedidelio -40-ties daininkų – vyrų dainos vieneto, Čikagos vyrų choro (pradžioje vadinto Čikagos Tremtinių vyrų choru), kuris susikūrė po

Antrojo pasaulinio karo pabaigos, iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje, atplūdus didžiąjai lietuvių bangai.

Čikagos lietuvių vyrų choras savo veiklą pradėjo 1949 metų pabaigoje, vadovaujant muz. Alfonsui Gečiui, o choro valdybai pirmininkaujant Vytautui Radžiui. Pirmasis Vyrų choro koncertas, kartu su solistais – Stasiu Baranausku (vėliau – Baras), Jonu Vezneliu, Izabele Motekaitiene, suruoštas 1950 m. spalio viduryje čekų „Sokol“ salėje Čikagoje. Chorui akompanavo muz. Aleksandras Kučiūnas.

Pradžioje Vyrų choras pasitenkino tik koncertais, kurie publikos buvo labai palankiai sutinkami. 1954 metais choro vadovavimą perėmus buvusiam Vilniaus ir Kauno operų solistui Vladui Baltruševičiui, o 1955 m. balandžio 24 d. suruošus labai sėkmingą 5 metų sukakties paminėjimo koncertą, pradėta puoselėti mintį, kad choras yra pakankamai pajėgus pastatyti vientisinį veiklą, net operą. Ypač šią mintį siūlė choro valdybos pirm. Vytautas Radžius, nors dirigentas ilgai nesiryžo šio žingsnio žengti.

Lietuvių Operos pradžia Čikagoje laikytina 1956-ųjų metų liepos 7-oji, kai tą dieną vykusiame Vyrų choro valdybos posėdyje buvo pagaliau padarytas nutarimas statyti Giuseppe Verdi „Rigoletto“. Ši opera pasirinkta dėl to, kad joje dainuoja vien vyrai, o, be to, Vladas Baltrušaitis dar Lietuvoje buvo dainavęs pagrindinę „Rigoletto“ partiją.

Verdi „Rigoletto“ Maria gimnazijoje scenoje ramos šviesas išvydo 1957 m. kovo 30 d., o jos antrasis spektaklis įvyko toje pačioje salėje kovo

31 d. Tai buvo didelis įvykis Čikagos ir apskritai užsienio lietuvių kultūriniame gyvenime, plačiai nuskambėjęs visuomenėje ir labai teigiamai įvertintas mūsų spaudoje, nors galbūt tuo metu niekas netikėjo, kad Vyrų chorui pavyks pastatyti daugiau operų lietuvių kalba, juo labiau šį kultūrinį darbą tęsti pusšimtį metų!

Pirmojo sėkmingo lietuviškos operos pastatymo pasėta sėkla ne tik greitai sudygo, bet įleido šaknis ir tarpiai augo. Tačiau netrukus buvo apsižiūrėta, kad būtina į chorą įjungti ir moteris, nes operų, parašytų vien vyrams dainininkams, nedau tegalima rasti.

Pirmoji opera kartu, kurioje dainavo ir moterys, Goundot „Faustas“. Šis pastatymas taip pat susilaukė nepaprasto pasisekimo ir publikos pritarimo. Ilgainiui buvo pakeistas ir dainos vieneto pavadinimas. Vyrų choras tapo Lietuvių Opera (pavadinimas įregistruotas atitinkamose valdžios įstaigose). Tačiau nei pavadinimo pakeitimas, nei nuolat besikeičiantys choristai, solistai, dirigentai bei statomos vis kitos operos, nepakeitė pirminio užmojo: kone kasmet lietuviškai publikai padovanoti operą lietuvių kalba.

Per eilę metų Lietuvių Operai vadovavo šie dirigentai: Aleksandras Kučiūnas – 14 operų; Vytautas Marijošius – 6 operos; Aloyzas Jurgutis – 3 operos; Robertas Arūnas Kaminskas – 5 operos; Bronius Kazėnas – 1 opera; Julius Geniušas – 1 opera; Vytautas Viržonis – 4 operos. Ilgiausiai Lietuvių Operai Čikagoje yra vadovavęs muz. Alvydas Vasaitis – 19 operų.

Nepaprasta išstverme pasižymėjo ir du ilgamečiai operos valdybos pirmininkai – Vytautas Radžius, pirmininkavęs 36 metus ir Vaclovas Momkus pirmininkavęs 10 metų. Kiti pirmininkai (Vilius Juška, Gediminas Kazėnas, Raimundas Korzonas, Alfredas Kulys, Kazys Skaistgiris, Vladas Žukauskas) šias pareigas ėjo po vienerius metus.

Pradžioje Lietuvių Operos Čikagoje pasisekimas buvo toks didelis, kad nepakako vien premjeros – būdavo atliekami keturi ar kartais net daugiau spektaklių, kurie paprastai vykdavo seselių Kazimieriečių vadovaujamos mergaičių Maria gimnazijos salėje, Čikagos Marquette Park apylinkėje. Persikėlus į didesnės talpos Morton gimnazijos salę Cicero mieste, operų spektaklių skaičius žymiai sumažėjo ir dabar vyksta tik vienas pastatymas.

Nors buvo stengtasi statyti kiek galima daugiau lietuvių kompozitorių kūrinių, tačiau okupacijos metais jie buvo sunkiai prieinami. Tiesa, buvo pastatyta K.V. Banaičio „Jūratė ir Kastytis“, J. Kačinsko „Juodas laivas“ (libretas Algirdo Landsbergio); V Marijošiaus „Priesaika“ – (libretas pagal Balio Sruogos Milžino paunksmė), J. Gaidelio „Gintaro šaly“ (libretas Anatolijaus Kairio), Vytauto Klovos „Pelenai“, **tačiau didžiausią išpūdį visiems paliko 1967 m. Čikagos miesto Operos rūmuose pastatyta**

J. Karnavičiaus „Grażina“, kurios partitūra gauta iš okupuotos Lietuvos „aplinkiniais keliais“. Dar vienas nepamirštamas Lietuvių Operos koncertas įvyko, 1965 metų birželio mėnesį, minint skaudžios Lietuvos okupacijos 25-erių metų sukaktį. Operos choras su solistais ir Čikagos simfoniniu orkestru milžiniškoje McCormick salėje atliko Verdi „Requiem“ ir Markaičio „Vilniaus varpai“. Dirigavo Aleksandras Kučiūnas.

Lietuvių Operai švenčiant 40 metų sukaktį Morton gimnazijos auditorijoje vėl buvo pakartota Kazio Viktoro Bainačio „Jūratė is Kastytis“ (pirmą kartą statyta Maria gimnazijos salėje 1972m.), diriguojant Juliui Geniušui.

Kaip minėta, po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Lietuvių Operai solistų nestokojo – jie buvo pakviečiami iš Lietuvos. Į choro eiles įsijungė ir neseniai į Ameriką atvykę dainininkai (kurie šiuo metu sudaro didžiąją choro dalį), tad galime būti tikri, jog neseniai 50-metį atsventusios Lietuvių Operos veikla Čikagoje nesibaigs. 50 metų sukakties proga buvo linkima, kad V. Klovos „Pilėnai“ būtų tik įžanga į naujus veiklos dešimtmenčius, statant vis daugiau lietuvių kompozitorių kūrinių, supažindinant Amerikos Lietuvius su pajėgiausiais Lietuvos solistais, režisieriais, dailininkais.

Lietuvių Opera ir toliau tęsia savo veiklą. Per keletą praėjusių metų buvo pastatyta operetės „Linksmoji našlė“ ir „Grafas Liuksemburgas“. 2013 metais opera „Meilės Eleksysras“. Šiuo metu Lietuvių operos choras ruošiasi rudeniniam koncertui, kuris įvyko lapkričio 23 d. Šis koncertas ir pokylis yra skirtas Lietuvių operai paremti. Dėl sunkejusiu finansiniu salygu, vis sunkiau darosi kasmet visuomenei pristatyti po naują operinį kūrinį. Todėl norėdami sukaupti kuo daugiau lėšų, operos choras organizuoja įvairius koncertus. Tačiau pagrindinis tikslas niekada nėra nustumtas į šalį. Gal ne kasmet, bet kas antrus metus Lietuvių opera ir toliau džiugins savo žiūrovus naujais pasirodymais.

Lietuvių Operos valdyba ir kolektyvo nariai deda visas pastangas, kad „aukščiausias civilizacijos“ ir lietuvių kultūros žiedas išeivijoje dar ilgai žydėtų. www.operalt.com

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ĮTEIKTOS MOKSLO PREMIJOS UŽSIENIO LIETUVIAMS

Š.m. lapkričio 18 d. Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos vyko iškilminga Mokslo premijų lietuvių kilmės užsienyje gyvenantiems mokslininkams apdovanojimo ceremonija.

Paskirtos keturios premijos Lietuvos ir pasaulio mokslui nusipelnusiems užsienio lietuviams: biomedikui Feliksui Bukauskui ir fizikui Jonui Žmuidzinui iš JAV, Vokietijoje gyvenančiai kalbotyrininkei Jolantai Gelumbeckaitei ir technologijos mokslų daktarei Vidai Malienei, dirbančiai Jungtinėje Karalystėje. Premijos paskirtos už pasaulinės reikšmės mokslo pasiekimus, bendradarbiavimą su Lietuva, paramą Lietuvos mokslui, lietuvybei.

Septintą kartą teikiamomis Švietimo ir mokslo ministerijos Mokslo premijomis siekiama paskatinti užsienyje dirbančius lietuvių mokslininkus būti Lietuvos mokslo ambasadoriais ir su iškiliais lietuvių kilmės mokslininkais supažindinti Lietuvos visuomenę. Iš viso mokslo premijoms užsienio lietuviai šiemet pateikė 9 kandidatūras. 3 kandidatų paraiškų sulaukta iš JAV, 2 paraiškų iš Vokietijos ir po vieną kandidatą – iš Jungtinės Karalystės, Brazilijos, Rusijos ir Saudo Arabijos. Kandidatų

paraiškas vertino Lietuvos mokslų akademijos ekspertai, laimėtojus atrinko komisija, sudaryta iš Švietimo ir mokslo ministerijos, Pasaulio lietuvių bendruomenės, JAV lietuvių bendruomenės, Lietuvos mokslų akademijos, Lietuvos mokslo tarybos, Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos atstovų.

New York Ješiva universiteto Alberto Einšteino medicinos koledžo **profesorius Feliksas Bukauskas** Mokslo premija apdovanojamas už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje fizinių, biomedicinos, technologijos mokslų srityje. Profesorius tiria tarpląstelinius ryšius per plyšines jungtis ir šia tema yra publikavęs per 100 straipsnių prestižiniuose mokslo leidiniuose. Jis yra daugelio Nacionalinio sveikatos instituto (JAV) grantų vadovas ar vykdytojas. Profesorius sudaro sąlygas Lietuvos mokslininkams ir doktorantams stažuotis savo laboratorijoje.

Californijos Technologijos instituto **profesoriui**, NASA astrofizikui **Jonui Žmuidzinui** premija paskirta už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vei-

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijoje apdovanoti iškilūs užsienyje gyvenantys lietuvių kilmės mokslininkai. Apdovanojimais pagerbti keturi Lietuvos ir pasaulio mokslui nusipelnę užsienio lietuviai: biomedikas Feliksas Bukauskas, fizikas Jonas Žmuidzinas iš JAV, Vokietijoje gyvenanti kalbotyrininkė Jolanta Gelumbeckaitė ir technologijos mokslų daktarė Vida Malienė, dirbanti Jungtinėje Karalystėje.

ELTA

kloje fizinių, biomedicinos, technologijos mokslų srityje. Prof. J. Žmuidzinas - tarptautinio lygio mokslininkas, kurio darbai tapo reikšmingu indėliu Visatos tyrimų srityje, pagilino žinias apie žvaigždžių ir galaktikų formavimosi procesus. Profesorius yra vienas iš submilimetrinės astronomijos vedančiųjų pasaulyje

(submilimetrinė astronomija - tai astronomijos ir astrofizikos dalis, kurios tikslas yra registruoti ir analizuoti iš kosmoso ateinančią elektromagnetinės spinduliuotės dalį esančią tarp mikrobangų ir tolimosios infraraudonosios spinduliuotės pirmąjį pasaulį). 2011-aisias prof. J. Žmuidzinas paskirtas

NASA Reaktyvinio judėjimo laboratorijos vyriausioju technologu. Jis koordinuoja ir prižiūri daugelį NASA Reaktyvinio judėjimo laboratorijos kuruojamų kosminių misijų.

Vokietijos Frankfurto prie Maino J.V.Getės universitete dirbančiai **profesorei Jolantai Gelumbeckaitei** Mokslo premija skiriama už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje humanitarinių ir socialinių mokslų srityje. Ji tiria senąją Lietuvos raštiją. Vienas iš jos reikšmingiausių darbų - parengta dvitomė Die litauische Wolfenbiitteller Postille von 1573 (Lietuviškoji 1573 metų Volfenbiutelio postilė). Tai 16 amžiaus lietuviškas rankraštis, kuriame mokslininkė pateikė išsamius mokslinius komentarus ir originalo rekonstrukciją. Iš šio darbo tekstologijos principų ir preciziškumo dabar mokosi naujos mokslininkų kartos. Jos dėka lituanistinės medžiagos turinčioje Wolfenbüttelio Hercogo Augusto bibliotekoje stažavosi nemažai Lietuvos mokslininkų. Prof. J.Gelumbeckaitė aktyviai dalyvauja Lietuvos moksliniame gyvenime, disertacijų gynimuose, konferencijose, skaito paskaitas Lietuvos studentams.

Premija už mokslo patirties, pasiekimų sklaidą, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimą, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimą ir kitus iškilus mokslinius pasiekimus paskirta Liverpulio

(Nukelta į 11 psl.)

Prisiminkite Žavingą
XIV-TĄJĄ LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ
BOSTONE 2012 METAIS
ISIGYKITE KĄ TIKTAI IŠLEISTĄ
ŠOKIŲ ŠVENTĖS DVD
puiki dovana visokiausiom progom

2012 LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS
OFICIALUS LEIDINYS, kuriame rasite visų
dalyvių fotografijas, duomenis, sveikinimus ir tt
dabar parduodamas visuomenei.
PUIKUS PRISIMINIMAS!

Užsakymus su čekiais
(XIV Lithuanian Folk Dance Festival) siųsti:
Orders with checks made out to
XIV Lithuanian Folk Dance Festival may be sent to:

XIV Lithuanian Folk Dance Festival DVD/BOOK
29 Barberry Lane
Milton, MA 02186

arba/or

Užsakymus galima priduoti www.sokiusvente2012.org
Raskite SOUVENIRS ir sekite nurodymus. Mokestis per paypal.

DVD's may be ordered at www.sokiusvente2012.org
SOUVENIRS menu. Payment made through Paypal.

Enjoy the music, dances and excitement of
THE XIV LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
THAT TOOK PLACE IN BOSTON IN 2012
JUST RELEASED:
A DVD OF THE ENTIRE PROGRAM
the perfect gift for all occasions

THE OFFICIAL 2012 LITHUANIAN FOLK DANCE
FESTIVAL SOUVENIR BOOK, that includes
photos and bios of each participating group, greetings and
more is now available for purchase.
A WONDERFUL SOUVENIR!

DVD

\$20.00 USD

su persiuntimu / includes shipping and handling

LEIDINYS

SOUVENIR BOOK

\$25.00 USD

RENGINIŲ KALENDORIUS

2014 M.

BALANDŽIO 5 d. šeštadienį 7 v.v., vyks koncertas „Do-Re-Mi” šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Atlieka „Exultate” vaikų choras, Prisikėlimo parapijos jaunimo choras (Toronto) ir Kristina, ir Penketukas (Montrealis).

LAIŠKAS

*Ačiū už įdomų laikraštį, visuomet laukiamas. Linkiu visiems daug, daug sveikatos, laimės visuose Jūsų darbuose.
Su pagarba*

Danutė Nagrodzki, Bristow, VA

(Atkelta iš 10 psl.)

ĮTEIKTOS MOKSLO...

John Moores universiteto Statybos aplinkos mokyklos vyresniajai dėstytojai **dr. Vidai Malienei**. Dr. V. Malienė vadovauja Lietuvos doktorantų mokiniams darbams, juos konsultuoja ir suteikia galimybę atvykti mokslinei stažuotei bei pristatyti savo tyrimus Liverpulio John Moores universiteto bendruomenei. Taip pat konsultuoja VĮ Registrų centro, Lietuvos Respublikos audito, apskaitos ir turto vertinimo prie Finansų ministerijos specialistus. Yra daugelio mokslinių publika-

cijų prestižiniuose mokslo leidiniuose autorė. Rūpinasi lietuvių išeivijos jaunosios kartos švietimu, suteikia jiems galimybę dalyvauti studentų mainų programose Lietuvos universitetuose. V. Malienė yra Mančesterio Lietuvių Bendruomenės narė, savo mokslinę, pedagoginę ir kultūrinę patirtį perduoda šiaurės vakarų Anglijos regione gyvenantiems lietuviams, į Angliją atvykusiems studentams iš Lietuvos. Taip pat ji skatina Anglijos studentus vykti į Lietuvą pagal mainų programas, susipažinti su Lietuvos mokslu, studijomis ir kultūra.

ELTA

Reiškiamo gilią užuojautą mirus buvusiam „Draugo” dienraščio pirmo puslapio redaktoriui ir administratoriui, ilgamečiui „Lietuvos balso” ir lietuvių laikraščio „Dirva” redaktoriui

Didžiai Gerbiamam

A.† A. VYTAUTUI RADŽIUI

Šis dydis Lietuvos sūnus visą gyvenimą gerais darbais ir pasiekimais puoselėjo lietuvių Lietuvoje, ir ypač gyvendamas už Atlanto, tai didelė netektis lietuvių tautai. Mano tėvo brolis a.a. Kazimieras Bendoraitis taip pat vykdė patriotinę-pilietinę veiklą Lietuvoje ir nuo 1948 metų iki pat mirties 2010 metų tarnaudamas Amerikos armijos padalinyje Vokietijoje. Bendravo su daugeliu šalių Lietuvių Bendruomenėmis, lietuviais vykdančiais patriotinę veiklą ir būnant svetur, tame, ir su **a.a. VYTAUTU RADŽIUMI**, buvo ilgametis ir nuolatinis lietuviškos spaudos rėmėjas.

Savo šeimos ir nevyriausybinių visuomeninių organizacijų kurioms priklausau.

Pagarbiai

Julija Iskevičienė a.a. Kazio Bendoraičio dukterėčia Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus, Vilnijos draugijos Kauno skyriaus tarybos narė, Lietuvos moterų lygos Kauno skyriaus tarybos narė, Tremtinių ir Partizanų palikuonių Kauno skyriaus tarybos narė, Lietuvos Laisvės kovotojų Sąjungos narė, Koordinacinės Tarybos Lietuvos konstitucijai ginti Tarybos narė, TS-LKD Kauno skyriaus Ūkio komiteto, Politikos strategijos, Švietimo ir sporto, Politikos strategijos, Pasaulio lietuvių tarptautinės menininkų ir rašytojų asociacijos narė, Maisto Banko savanorė ir kitų nevyriausybinių organizacijų narė

A.† A.

VYTAUTAS RADŽIUS

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą reiškiu nuoširdžią užuojautą velionio Vytauto Radžiaus šeimai ir artimiesiems. Už nenuilstamą energiją ir nuoširdžias pastangas puoselėjant lietuvių kalbą ir kultūrą velionis nusipelno didelės tautiečių pagarbos ir šviesaus atminimo.

V. Radžiaus kūrybingumą ir darbštumą įkvėpė jo patriotizmas, meilė Lietuvai – jo suburto JAV lietuvių vyrų choro pagrindu įkurta Lietuvių opera Čikagoje, tebeskaitomi laikraščiai „Dirva”, „Draugas”, kurių ilgamečiu redaktoriumi buvo velionis.

Vytautas Radžius liks mūsų atminty kaip iškilus išeivijos veikėjas, puikus tautinių švenčių organizatorius ir globėjas, lietuvių kalbos ir kultūros puoselėtojas.

*Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras
Linas Linkevičius*

Mirus žymiam visuomenės veikėjui, ilgamečiam Lietuvių Operos Čikagoje valdybos pirmininkui, daugelio lietuviškų organizacijų Čikagoje, nariui ir globėjui, laikraščių redaktoriui, lietuvių kalbos ir kultūros puoselėtoji, ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžiaus kavaleriui **VYTAUTUI RADŽIUI** nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą, artimuosius, draugus ir bendražygius.

Liūdime kartu su visais, išgyvenančiais
a. a. Vytauto Radžiaus netekties skausmą.

*Lietuvos Respublikos generalinis
konsulatas Čikagoje*

**Buvusiam ilgamečiui
Lietuviu Operos valdybos pirmininkui
ir choro nariui**

A.† A.

VYTAUTUI RADŽIUI

mirus, nuoširdžiai liūdi

*Lietuvių Operos valdyba
ir choro nariai.*

Mūsų skyriaus narei ir iždininkei

A.† A.

fil. DANUTEI LIAUBIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo vyrui
dr. RIMUI ir artimiesiems.

*Akademikų Skautų Sąjūdžio
Clevelando skyriaus valdyba*

„DIRVAI” AUKOJO

R.Kriaučiūnas Lansing, MI 100
F.Šiaučiūnas,
Mississauga, CAN 60
R.Minkūnas, Seven Hills, OH.. 50
D.Trimakas, Westlake, OH..... 50
S.Matas, Independence, OH..... 25
B.Flynn, Madeira, OH 20
M.Gruzdis, Rocky River, OH.. 20
Ž.Vaitkienė, Seven Hills, OH... 20
D.Nagrodzki, Bristow, VA..... 15
V.Banevičius,
Westborough, MA..... 5
A.Garolis, Portland, OR 5
R.Selenis, Livonia, MI..... 5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

**ATMINIMO LENTA
APIE LIETUVOS
KARIUOMENĖS
ATKŪRIMĄ**

„Čia atgimė ir Krašto apsaugos ministerija, ir Lietuvos kariuomenė”, – sakė krašto apsaugos ministras **Juozas Olekas** Lietuvos kariuomenės dienos išvakarėse, lapkričio 22 d. ant Vilniuje Gedimino prospekto pastato Nr. 9 atidengdamas lentą, menančią tai, kad jame buvo atkurta Lietuvos kariuomenė.

„Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę jai įtvirtinti vien diplomatinį priemonių nepakako. Būtent čia Lietuvos Ministras Pirmininkas ir apsaugos ministras Augustas Voldemaras, pasirašęs įsakymą Nr. 1 nurodė štabui sukviesti lietuvius ginti valstybės. O ši atminimo lenta mums primins, kad šiame istoriniame pastate buvo padėti Lietuvos kariuomenės pamatai, vėliau sutvirtinti garbingomis kovomis už Lietuvos laisvę”, – kalbėjo krašto apsaugos ministras J. Olekas.

„Įsakymas dėl Valstybės Gynybos Tarybos sudarymo ir pirmojo karinio padalinio suformavimo – labai reikšmingas įvykis, todėl svarbu, kad tai būtų pažymėta, nors ir praėjus beveik šimtmečiui. Šiuo įsakymu prasidėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimas. Džiaugiuosi, kad šis pastatas primins apie Lietuvos kariuomenę ir ilgą jos istoriją,” – sakė Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas **Arvydas Pocius**.

Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje susiklosčius palankiai situacijai 1918 vasario 16 d. paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. Kariuomenės sukūrimas tapo būtinybe, o jos kūrimosi pradžia sutapo su agresyviais trijų galingų priešų – Sovietinės Rusijos, Želigovskio vadovaujamų lenkų „maištininkų” ir bermontininkų – veiksmams.

LR KAM

PER SEIMĄ Į SOČIO OLIMPIADĄ RUSIJOJE

Lietuvai atstovaujanti čiuožėjų pora **Deividas Stagniūnas ir Isabella Tobias dar praėjusiais metais iškovojo kelialapį į 2014-ųjų žiemos olimpinės varžybas Sočyje**, tačiau pasinaudoti šia galimybe šokėjai ant ledo negali – JAV pilietybę turinčiai I.Tobias, pagal galiojančius mūsų šalies įstatymus, Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė negali suteikti pilietybės, tad sportininkė negali būti įtraukta į mūsų šalies olimpinės rinktinės sąrašą. Vis dėlto dar ne visos šokėjos viltys dalyvauti olimpiadoje yra mirusios. Artimiausiu metu Seimas svarstys įstatymo projektą, kuris atitiktų prezidentei rankas suteikti pilietybę I.Tobias.

Seimo Teisės departamentas lapkričio 22 arba lapkričio 25 d. turėjo pateikti išvadą, ar Pilietybės įstatymo pataisos atitinka Konstituciją. Seimas svarstyti įstatymą artimiausiu metu. Jei Pilietybės įstatymo pakeitimo projektas bus palaimintas Seime, šokėjų likimas bus tik prezidentės D.Grybauskaitės rankose.

Seimas gaivina viltis

Seimo nariai siūlo įstatymais užtikrinti daugiau galimybių talentingiems meno, sporto, mokslo ir kitų sričių visuomenės veikėjams suteikti Lietuvos Respublikos pilietybę išimties tvarka. Šio įstatymo priėmimo labiausiai laukia šokėjų ant ledo pora D.Stagniūnas ir I.Tobias, kuri yra JAV pilietė, todėl **pora negali Sočio olimpinėse žaidynėse atstovauti Lietuvai.**

Seimo narys liberalas buvęs teisingumo ministras **Remigijus Šimašius** su grupe parlamentarų lapkričio 7-ąją užregistravo Pilietybės įstatymo pakeitimo projektą, panaikinantį dabar galiojančius dirbtinius apribojimus, kuriais remiantis pilietybė suteikiama tik už ypatingus nuopelnus Lietuvai, t.y. už valstybingumo stiprinimą, Lietuvos galios ir jos autoriteto tarptautinėje bendruomenėje didinimą.

Neanalizuodami, kas yra ypatingi nuopelnai valstybei, pasiklydome tarp trijų pušų, todėl projekte siūlome įteisinginti naują sąvoką „Lietuvos vardo garsinimas“, – teigė R.Šimašius.

„Lietuvos pilietybė neturi tapti prekė, bet tai nereiškia, kad reikia užsidaryti nuo pasaulio ir užtrenkti duris tiems, kurie gali garsinti Lietuvą. Jei nenorime tapti atokiausiu pasaulio užkampiu, privalome iš esmės peržiūrėti pilietybės

išimties tvarka suteikimo reglamentavimą. Turiu omenyje talentingas asmenybes. Tai – ne tik garsioji šokėjų ant ledo pora D.Stagniūnas ir I.Tobias, kuriai Lietuvos Respublikos pasas reikštų galimybę kovoti dėl medalių olimpinėse žaidynėse. Derėtų suprasti, kad pakankamai griežti nuopelnų ir integravimosi Lietuvos visuomenėje kriterijai šiuo metu apriboja mūsų valstybės augimo potencialą“, – sakė R.Šimašius.

Politiko nuomone, jo siūlomi Pilietybės įstatymo pakeitimai leistų pajudėti iš mirties taško nuo pat 2003 metų, kai pilietybės suteikimo išimties tvarka galimybės buvo smarkiai apribotos.

„Pilietybės įstatymo pakeitimo projektas taip pat teikiamas atsižvelgiant ir į 2013 m. kovo mėn. Konstitucinio Teismo sprendimą, kuriuo buvo suformuoti apribojimai dėl pilietybės. Tačiau tuo pat metu įgyvendiname įstatymų leidėjų teisę aiškiai nustatyti ir įvardinti pilietybės išimties tvarka suteikimo kriterijus. Beanalizuodami, kas yra ypatingi nuopelnai valstybei, pasiklydome tarp trijų pušų, todėl projekte siūlome įteisinginti naują sąvoką „Lietuvos vardo garsinimas“, kuri ir būtų pagrindas Prezidentui suteikti Lietuvos pilietybę“, – sakė R.Šimašius.

I.Tobias kalba lietuviškai?

Jei pataisos būtų priimtos, prezidentas pilietybę išimties tvarka galėtų suteikti kitų valstybių piliečiams ar asmenims be pilietybės, kurie garsina Lietuvos vardą, taip didina Lietuvos autoritetą tarptautinėje bendruomenėje ar turi kitų ypatingų nuopelnų Lietuvos valstybei bei integruvosi Lietuvos visuomenėje.

Turnyro Waterbury, CT Lietuvių Bendruomenės aktyvistui Vitui Eidukaičiui atminti nugalėtojai – New York LAK krepšininkai ir LR generalinis konsulas NY Valdemaras Sarapinas. **LR GK NY nuotr.**

Laikoma, kad asmuo integruvosi Lietuvos visuomenėje, jeigu jis nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje ir sugeba bendrauti lietuvių kalba, o jeigu nuolat negyvena Lietuvoje ir nesugeba bendrauti lietuvių kalba, yra kitų akivaizdžių įrodymų, patvirtinančių, kad asmuo yra integruvęs visuomenėje. Pakankama integracija laikomi ir tokie atvejai, kai užsienio valstybės pilietis ar asmuo be pilietybės dėl savo politinės, visuomeninės, mokslinės, meninės, sportinės ar kitos veiklos yra glaudžiai susijęs su Lietuva.

„Nesu bendravęs su I.Tobias. Tačiau, kiek žinau, ji kalba lietuvių kalba. O jei kam kyla klausimas, ar patekimas į olimpiadą yra nuopelnas? Man – nuopelnas. Jei įstatymas bus priimtas, beliks spręsti tik prezidentei“, – pridūrė R.Šimašius.

Jei būtų mano valia, tai ir šiandien suteikčiau Isabellai pilietybę. Bet kalbu kaip paprasta pilietė. Tačiau yra

įstatymai, Konstitucija ir privalu jų laikytis, – sakė LTOK prezidentė D.Gudzinevičiūtė.

Tikimasi teigiamo sprendimo

„Aš buvau ir esu optimistė. Dar niekas neparasta. Jei Seimas sugebėtų pakeisti Pilietybės įstatymą, panaikinantį dabar galiojančius apribojimus, kuriais remiantis pilietybė suteikiama tik už ypatingus nuopelnus Lietuvai, mūsų šokėjų pora, greičiausiai, startuotų Sočio olimpiadoje. Juk I.Tobias visa širdimi nori atstovauti Lietuvai, garsinti jos vardą“, – teigė Lietuvos čiuožimo federacijos prezidentė Lilija Vanagienė.

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentė Daina Gudžinevičiūtė 15min.lt teigė, kad suteiktų šokėjai pilietybę nors ir šią minutę, tačiau įstatymai yra įstatymai – jų reikia laikytis. Pasak jos, telieka laukti palankaus Seimo narių sprendimo: „Komentuoti neturiu ką. Jei būtų mano valia, tai ir šiandien suteikčiau Isabellai pilietybę. Bet kalbu kaip paprasta pilietė. Tačiau yra įstatymai, Konstitucija ir privalu jų laikytis. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas gali tik laukti žinių – bus suteikta pilietybė JAV šokėjai, ar ne. Tai tikrai ne mūsų kompetencija.”

15min.lt

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.

Cleveland, OH 44119

*Now serving all Lithuanians in Ohio
as well as former Taupa members:*

**Latvian Cleveland
Credit Union**

1385 Andrews Avenue

Lakewood, OH 44107

216-228-1996 or 800-577-1996

latvian@ameritech.net

www.latvianclevelandcu.org

We offer personal service.

Savings, CD's, IRA's, loans,

online banking, direct deposit,

wires to Lietuva and more...

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.